

na iPadu, ko je časopis še v tisku

Available on the App Store

TRST - Na 5. strani
Ženske, kariera in materinstvo

Odbornica in mamica Elena Marchigiani

TRST - Na 8. strani
V DSI srečanje z Alijem Žerdinom

Predstavil je knjigo o Francetu Bučarju

GORICA - Na 12. strani
Na italijanske višje šole manj učencev

Na AgrOsmeri le en dijak, 13 jih gre v Trst

PRIMORSKA
Vanji Lokarju priznanje za življenjsko delo

NOVA GORICA - Radio Koper, Televizija Koper-Capodistria in Primorske novice so sinoči že 19. leto zapored podelili nagrade gospodarstvenik Primorske. Slavnostni govornik na prireditvi je bil predsednik slovenske vlade Miro Cerar, ki je podelil tudi nagrado za življenjsko delo. Prejel jo je tržaški podjetnik Vanja Lokar. Prejemniki priznanj so predsednik uprave Luke Koper Dragomir Matič, direktor gradbenega podjetja CPG Gorica Kristjan Mugerli in lastnik treh mesnih podjetij Marko Prunk. Priznanje za posebne dosežke je prejel Ivo Boscarol.

Na 3. strani

SIRIJA - Ob peti obletnici izbruha konflikta nov zagon mirovnim pogajanjem v Ženevi

Rusija začela umik

BRUSELJ - Preiskava po pariških napadih

Spopad s teroristi

Ranjeni štirje policisti, en osumljenec ubit, dva še na begu

BRUSELJ - Na jugu Bruslja je večeraj med izvajanjem preiskave, ki je povezana z napadi v Parizu novembra lani, izbruhnilo streljanje, pri čemer so bili po zadnjih informacijah ranjeni štirje policisti, od teh eden zelo hudo. Na območju je nato stekla obširna policijska akcija, lovili pa naj bi najmanj dva osumljenca, ki sta pobegnila po strehah. Kot je zvečer poročal belgijski radio RTBF, naj bi policistom enega od osumljencev medtem uspelo "nevtralizirati", policijski viri pa so kasneje pojasnili, da je bil ubit. Vsaj še eden, po nekaterih drugih virih pa dva sta sinoči še bila na begu.

Francoski notranji minister Bernard Cazeneuve je pojasnil, da je v akciji poleg belgijske sodelovala tudi francoska policija in da so bili tudi francoski policisti tarča streljanja, Francozov med ranjenimi pa naj ne bi bilo. Neimenovani vir v francoski policiji pa je povedal, da tarča racij ni bil Salah Abdeslam, eden glavnih osumljencev za novembrske napade v Parizu, kot se je čez dan ugibalo v več medijih.

DAMASK - Ob peti obletnici vojne v Siriji je UNHCR včeraj pozval države k sprejemu več sirskih beguncev, generalni sekretar ZN Ban Ki Moon pa je izpostavil nujnost mirne rešitve. Rusija je medtem po petih mesecih letalskih napadov v podporo silam režima v Damasku začela umikati svoje enote iz Sirije. V Rusijo so se tako čez dan vrnila prva ruska bojna letala iz Sirije, zračne napade »na položaje teroristov« pa Moskva nadaljuje. Umik iz Sirije je v ponedeljek napovedal predsednik Vladimir Putin, včeraj pa so ga že začeli izvajati.

Medtem se je v Ženevi začel nov krog pogajanj med predstavniki režima v Damasku in opozicijo. Odposlanec ZN za Sirijo Staffan de Mistura, ki vodi pogajanja, je delni vojaški umik Rusije označil za »pomemben razvoj«, za katerega upajo, »da bo vplival na pogajanja v Ženevi, katerih namen je doseči politično rešitev sirskega konflikta in mirno tranzicijo v državi«.

Na 2. strani

EU - Begunci Ciper grozi z vetom na dogovor s Turki

NIKOZIJA - Dva dni pred vrhom EU je Ciper včeraj zagrozil z vetom na dogovor med državami članicami unije in Turčijo, katerega cilj je omejiti pritok beguncev v Evropo. Ciperski predsednik Nikos Anastasiades je predsedniku Evropskega sveta Donaldu Tusku ponovil, da Ciper ne bo podprl odprtja novih pogajalskih poglavij Turčije, če Ankara ne bo izpolnila svojih dogovorjenih obvez do Cipra.

Na 2. strani

TRST - Večer SKGZ

O pravicah žensk po uzakonitvi splava

SSG zadovoljno z vladnim odlokom

Na 3. strani

Trst: Marino Sossi županski kandidat

Na 4. strani

»Ne« prepovedi nošenja burke

Na 12. strani

Tatinska trojica kradla v lepotnih centrih

Na 12. strani

TRST - Stalna razstava v Ulici Filzi

Narodni dom in njegov zanimiv življenjski utrip

GORICA - S sredstvi iz sklada Pisu

Občina bo ovrednotila zanemarjen grajski park

Objavili bodo tudi razpis za odprtje okrepčevalnice v urnem stolpu

SIRIJA - Včeraj ob 5. obletnici vojne, ki je terjala 270.000 mrtvih

Rusija začela umikati svoje enote iz Sirije

ZN poziva k uspehu mirovni pogajanj in sprejemanju beguncev

DAMASK - Ob peti obletnici vojne v Siriji je UNHCR včeraj pozval države k sprejemu več sirske beguncev, generalni sekretar ZN Ban Ki Moon pa je izpostavil nujnost mirne rešitve. Rusija je medtem po petih mesecih letalskih napadov v podporo silam režima v Damasku začela umikati svoje enote iz Sirije. V Rusijo so se tako čez dan vrnila prva ruska bojna letala iz Sirije, zračne napade »na položaje teroristov« pa Moskva nadaljuje.

Umik glavnine ruskih sil iz Sirije je v ponedeljek napovedal ruski predsednik Vladimir Putin, ki pa časovnice umika ni sporočil. Izrazil je upanje, da bo umik spodbuda za politično rešitev sirskega konflikta, medtem ko se je v Ženevi začel nov krog pogajanj med predstavniki režima v Damasku in opozicijo. Odposlanec ZN za Sirijo Staffan de Mistura, ki vodi pogajanja, je delni vojaški umik Rusije označil za »pomemben razvoj«, za katerega upajo, »da bo vplival na pogajanja v Ženevi, katerih namen je doseči politično rešitev sirskega konflikta in mirno politično tranzicijo v državi«.

Tudi ameriški predsednik Barack Obama je pozdravil odločitev o delnem umiku ruske vojske. V ponedeljkovem telefonskem pogovoru je Putina sicer tudi opozoril, da kljub prekinitvi ognja, ki velja v Siriji od 27. februarja, sirskega režima predsednika Bašarja al Asada nadaljuje z ofenzivnimi operacijami in še naprej preprečuje dostop humanitarne pomoči do civilnega prebivalstva.

Po Putinovi napovedi je nato iz Sirije včeraj poletela prva skupina ruskih bojnih letal, med njimi bombniki Su-34 in transportno letalo Tu-154, ki so že pristala v Rusiji. Na ruskem obrambnem ministrstvu so pojasnili, da se bodo letala vračala v skupinah, sestavljenih iz enega transportnega letala, na katerem bo tehnično osebje ali oprema, in več bojnih letal.

Vodja odbora za obrambo zgornjega doma ruskega par-

lamentar Viktor Ozerov je povedal, da bi po delnem umiku v Siriji lahko ostala do dva bataljona, torej okoli 800 ruskih vojakov, in sicer v ruskem pomorskem oporišču v Tartusu in ruskem zračnem oporišču Hmeimim, ki bosta še naprej operativna. Ostali bodo tudi vojaški svetovalci, ki urijo sirske vladne sile. Vodja Putinovega urada Sergej Ivanov pa je dejal, da bo Rusija v Siriji ohranila svoje napredne raketne sisteme zemlja-zrak S-400. Po ocenah ZDA imajo sicer Rusi v Siriji od 3000 do 6000 vojakov ter okoli 50 letal in helikopterjev.

Delni umik pa ne pomeni tudi končanja ruskih letalskih napadov. To je potrdil namestnik ruskega obrambnega ministra Nikolaj Pankov. Kot je dejal, je namreč še prezgodaj govoriti o zmagi nad terorizmom.

Ruska letala in helikopterji so včeraj bombardirali položaje skrajne Islamske države okoli sirskega mesta Palmira, kar je omogočilo sirske vladne sile napredovanje na kopnem.

Umik ruskih sil se je začel na peto obletnico, ko so se v Siriji po vzoru arabske pomladi začeli protesti proti režimu, ki so prerasli v državljansko vojno. Konflikt je doslej terjal več kot 270.000 smrtnih žrtev, 4,5 milijona ljudi je zapustilo državo, 6,5 milijona je notranje razseljenih. Generalni sekretar ZN Ban Ki Moon je ob obletnici opozoril, da bi se vojni v Siriji lahko izognili, če je regionalne sile ne bi izkoristile za svoje bojišče. »Sirske oblasti bi lahko odgovorile mirno na legitimne zahteve ljudi z dialogom in reformami. Regionalni in mednarodni igralci bi se lahko združili in pomagali Siriji, da se stabilizira, namesto da so jo uporabili za svoje bojišče za regionalna rivalstva in geostrateško tekmovalnost,« je poudaril Ban.

Tudi Visoki komisariat Združenih narodov za begunce (UNHCR) je ob obletnici poudaril, da lahko samo politični dogovor konča trpljenje milijonov sirske beguncev. Meni pa tudi, da bi morale več držav prevzeti del odgovornosti zanje.

BRUSELJ - Nov vrh EU jutri in v petek V dogovoru EU s Turčijo še vrsta odprtih vprašanj

BRUSELJ - Pri oblikovanju migracijskega dogovora EU in Turčije, ki naj bi ga strani dorekli konec tedna, je še vrsta odprtih vprašanj. Nizozemski zunanji minister Bert Koenders je bil včeraj po sestanku ministrov EU za evropske zadeve razmeroma optimističen glede možnosti dogovora o dobrem svežnju, a opozarja, da je hudič v podrobnostih.

Še vedno so odprta vprašanja glede vračanja prebežnikov iz Grčije v Turčijo, pri čemer je precej pomislekov glede koncepta eden za enega, po katerem bi za vsakega Sirca, ki ga bo Turčija sprejela nazaj z grških otokov, iz Turčije v unijo preselili drugega sirskega begunca. Odprta so tudi še vprašanja v povezavi z vizumsko liberalizacijo, odpiranjem novih pogajalskih poglavij ter finančno pomočjo Turčiji pri obravnavi beguncev. Pri finančnem svežnju je treba še doreči porabo že dogovorjenih treh milijard evrov, šele nato pa naj bi se pogovarjali o dodatnih treh milijardah do konca leta 2018, ki jih je minuli teden zahtevala Turčija.

Ogromno vprašanj je še odprtih in na odgovore bo treba še počakati, najprej na vrnitev predsednika Evropskega sveta Donalda Tuska, ki je včeraj obiskal Ciper, potem pa še Ankaru. Evropska komisija naj bi danes predstavila podrobnosti dogovora EU in Turčije ter poročilo o izvajanju načrta za premestitev beguncev iz Grčije in Italije v druge članice unije ter načrta za preselitev beguncev iz tretjih držav v unijo. Reformo evropskih azilnih pravil, ki jo je prav tako napovedala za danes, pa je preložila na 6. april.

Ciper grozi z vetom

NIKOZIJA - Dva dni pred vrhom EU je Ciper včeraj zagrozil z vetom na dogovor med državami članicami unije in Turčijo, katerega cilj je omejiti pritek beguncev v Evropo. Ciperski predsednik Nikos Anastasiades je predsedniku Evropskega sveta Donaldu Tusku na pogovorih v Nikoziji ponovil, da Ciper ne bo podprl odprtja novih pogajalskih poglavij Turčije, če Ankaru ne bo izpolnila svojih dogovorjenih obvez. »Naši EU partnerji morajo razumeti, da bi morebitno sprejetje zahtev Turčije, ne da bi ta izpolnila svoje že zdavnaj dane zaveze, v svojem bistvu predstavljalo (...) sprejemanje tega, da je republika Ciper dejansko nedelujoča država,« je poudaril Anastasiades. Turčija namreč ne priznava Cipa kot države oz. o njem govori kot o nedelujoči državi.

Tusk, ki se je zvečer mudil v Ankari, je priznal, da je pred vrhom, ki bo potekal jutri in v petek v Bruslju, ostalo še veliko dela. »Predlog je potrebno uravnotežiti, da ga bodo sprejele vse države članice in evropske institucije,« je priznal Tusk, kot ključno nalogo pa izpostavil rešitev vprašanja zakonitosti.

RIM - Giorgia Meloni proti Bertolasu

Desna sredina na volitve s kar šestimi kandidati

RIM - Desna sredina v Rimu je vse bolj razdeljena. Giorgia Meloni naj bi danes uradno potrdila svojo župansko kandidaturu s podporo stranke Fratelli d'Italia in Severne lige, proti Guidu Bertolasu, ki ga podpira Berlusconijska Forza Italia. Na desni pa so v igri še kar štirje županski kandidati: podjetnik Alfio Marchini, desničar Francesco Storace, s svojima kandidaturama pa naj bi nastopili tudi nacisti Casa Pound in fašisti MSI-Forza Nuova.

Včeraj so se nadaljevale polemike o nosečnosti Melonijeve. Berlusconi ji je paternalistično priporočal naj miruje, Renzi je odvrnil, da je lahko mamica obnemem tudi županja, hudomušno pa pripomnil, da bo itak zmagal Giachetti. Z razdeljeno desno

GIORGIA MELONI
ANSA

sredino imata tako Bertolaso kot Melonijevo majhne možnosti za zmago ali sploh za uvrstitev v drugi krog. Bolj gre za bitko za prevlado v desni sredini, kjer par Meloni-Salvini naskakuje Berlusconijev primat.

BEGUNCI - Makedonija vrnila v Grčijo begunce, ki so šli čez mejo Evropski komisar zgrožen nad razmerami v Idomeniju

SKOPJE/ATENE - Makedonija je v Grčijo vrnila več sto beguncev, ki so v ponedeljek nezakonito prečkali njeno mejo. Večino beguncev so v Grčijo odpeljali s kamioni. Po podatkih makedonskega ministrstva za notranje zadeve naj bi vrnila okoli 1500 beguncev. Koliko beguncev je nezakonito v ponedeljek prestopilo mejo, po uradnih podatkih ni znano. Po navedbah medijev naj bi jih bilo največ 2000. Med vrnjenimi naj bi bilo tudi okoli 30 novinarjev, ki so spremljali begunce. Zaradi nezakonitega prestopa meje naj bi jih kaznovali z 250 evri globe.

Evropski komisar za migracije Dimitris Avramopoulos je včeraj obiskal begunsko taborišče v grškem Idomeniju, kjer si je ogledal razmere in bil očitno zgrožen. Označil jih je kot tragične in nesprijemljive. Obenem je napovedal, da je Bruselj odločen pospešiti premestitev beguncev iz Grčije. »Naš cilj je, da premestimo 6000 ljudi mesečno. In trdo delamo na tem, da to dosežemo,« je povedal komisar.

Lani dogovorjena selovanja beguncev po EU je ostala na mrtvi točki, saj so po podatkih Evropske komisije do ponedeljka premestili vsega 937 beguncev. Države članice so medtem ponudile skupno 6975 mest za sprejem beguncev in Avramopoulos jih je včeraj pozval, naj pokažejo več solidarnosti in ponudijo občutno več mest, kot je tudi bilo dogovorjeno. Begunce pa je komisar pozval, naj ne skušajo nezakonito prečkati meje. Glede razmer v Idomeniju je komisar dejal, da so nesprijemljive in »postavljajo na preizkušnjo« vrednote civiliziranega sveta. »To se mora končati,« je bil odločen.

Po ocenah Evropske komisije je v Grčiji že 45.000 migrantov, od tega 12.000 v Idomeniju. Na grških otokih na prevoz na celino čaka že več kot 9000 migrantov, 2000 več kot v nedeljo, kar kaže, da se tok ljudi iz Turčije ne ustavlja. Tudi atensko pristanišče Pirej je prenapolnjeno, saj se je tam nabralo že okoli 4000 ljudi.

Veganje v prečkanju reke je bilo zaman: Makedonija jih je poslala nazaj ANSA

V eksploziji avtomobila zaradi bombe v Berlinu en mrtev

BERLIN - V eksploziji avtomobila v središču Berlina je bil včeraj ubit voznik. Avtomobil je eksplodiral med vožnjo skozi četrt Charlottenburg, je sporočila policija. Kot je kasneje zatrdila, ni nobenih znakov, da bi bil incident povezan s terorizmom, ampak prej z organiziranim kriminalom. Eksplozivno napravo v ali na srebrnem volksvagnu passatu je razneslo okoli 8. ure na polnem križišču. Avtomobil se je po eksploziji zaletel v parkirana vozila. Pri tem je bil ubit voznik turškega porekla, nihče drug pa ni bil ranjen. Kot je še razkrila policija, so ubitega v preteklosti že preiskovali zaradi trgovine z drogami, poneverb in nezakonitih iger na srečo.

V letalskem napadu v Jemnu ubitih več kot 100 civilistov

ADEN - V obstreljevanju letal koalicije držav pod vodstvom Savdske Arabije je bilo včeraj v Jemnu ubitih najmanj sto civilistov, še vsaj 40 ljudi je bilo ranjenih, večinoma hujše, ob sklicevanju na lokalne zdravniške vire poročata nemška in francoska tiskovna agencija, dpa in AFP. Letala so obstreljevala tržnico v severni provinci Hadža, ki je v rokah hutijskih upornikov. Med ubitimi naj bi bili tudi otroci, številni žrtev pa utegne še naraščati.

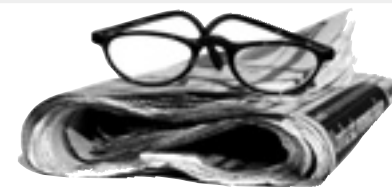
Koalicija držav pod vodstvom Rijada se v Jemnu bori proti hutijskim upornikom in na strani mednarodno priznane vlade. V njenih napadih, ki trajajo že leto dni, je bilo že večkrat ubitih večje število civilistov, zaradi česar so ZN že večkrat pozvali k njihovi ustavitvi.

IZPOSOJENI KOMENTAR

Dobri nameni

MARIBOR - Otroka, stara 11 in 14 let, ki sta v Slovenijo po balkanski poti brez spremstva staršev ali sorodnikov pribežala iz Afganistana in zdaj naključno biva skupaj v zatočišču Kriznega centra Slovenj Gradec, bodo ta teden vključili k pouku na Prvi osnovni šoli Slovenj Gradec, v Večeru piše Petra Lesjak Tušek. Pred tem so ju dijaki gimnazije v zadnjih tednih že vpeljevali v šolske in obšolske dejavnosti. Svet staršev Prve osnovne šole je odločitev ravnateljice Zvonke Murko, da otrokoma na šoli zagotovijo izobraževanje, sprejel z odobravanjem. Pozitivno so se odzvali učitelji.

Slovenjegraško ravnanje se svojevrstno vzpostavlja kot relevantna razlika zavrnitvi bivanja šestih pribežniških otrok v kranjskem dijaškem domu. Ne glede na to, da situaciji nista povsem identični, sta dovolj podobni, da dopuščata primerjavo. Bistvena razlika se zarisuje že v pri-

stopu ravnateljic. Da so v vseh okoljih tako zagovorniki kot nasprotniki (sprejemanja) beguncev, so z zadnjim shodom za begunce skušali opozoriti tudi v Kranju. Po Šenčurju in zavrnitvi otrok v dijaškem domu so se v Kranju zdaj trudili opozoriti, da posploševanja o popolni nestrpnosti vseh Kranjčanov niso upravičena. Bi pa koristil splošni, enotni princip države, ko bi mladoletne pribežnike vključevali v šole, domove in širše v družbo pod istimi pogoji. Sploh če nenadoma marsikje prav v šolah in v pristojnem ministrstvu ugotavljajo, kako je multikulturalnost že od nekdaj samoumevna, še piše komentatorka.

GLEDALIŠKA DEJAVNOST - Priznavanje koprodukcij in predstav v Sloveniji

SSG zadovoljno z odlokom

Opozorilo na vlogo teatra pri uvajanju najmlajših in mladih v gledališki svet - Vloga poslanke Tamare Blažina

RIM - Z objavo v Uradnem listu so stopili v veljavo popravki ministrskega odloka, ki ureja delovanje italijanskih gledališč. Glede manjšinskih gledališč je bil sprejet predlog, da se enakopravno upoštevajo vse predstave, ki jih Slovensko stalno gledališče odigra v Sloveniji. S tem bo gledališču olajšana letna pridobitev potrebnega števila prireditvenih dni, na podlagi katerih SSG lahko zaprosi za javne prispevke. Popravek oziroma dodatek, ki se nanaša na naše gledališče se glasi: Gledališčem, o katerih je govor v tem paragrafu, se priznavajo zato, da bi jim omogočili doseg najnižjega zahtevanega limita, tudi predstave v koprodukciji ali odigrane v teatru držav, katerih je jezik manjšin uradni jezik.

Vodstvo SSG si je kmalu po sprejetju ministrskega odloka prizadevalo, da bi bile vključene v potreben seštevek tudi predstave, odigrane v Sloveniji. In to iz več razlogov: ker je gledališče, ki deluje v slo-

venskem jeziku in je razumljivo, da gostuje na celotnem slovenskem teritoriju z lastnimi ali koprodukcijskimi uprizoritvami, obenem pa to pomeni tudi uveljavljanje duha ministrskega dekreta o pospeševanju sodelovanja in pomenu koprodukcij. Do sedaj so bile namreč upoštevane le predstave, odigrane na ozemlju FJK. Svoja stališča in predloge je slovensko gledališče posredovalo poslanki Tamari Blažini, ki je poslegla na pristojnih mestih in bistveno pripomogla, da je bil popravek sprejet. Predlog je ustrezno podprl tudi deželni odbornik za kulturo Gianni Torrenti.

Slovensko stalno gledališče v tiskovnem sporočilu podčrtuje, »da je z velikim zadovoljstvom sprejelo odločitev pristojnih teles, hkrati pa opozarja tudi na nezamisljivo vlogo teatra pri uvajanju najmlajših in mladih v gledališki svet. Ta dejavnost je namreč še premalo ovrednotena v veljavnem odloku.«

NOVA GORICA - Na včerajšnji prireditvi Gospodarstvenik Primorske 2015

Podjetnik Vanja Lokar prejel nagrado za življenjsko delo

Nagrade je njemu in drugim prejemnikom podelil predsednik vlade Miro Cerar

NOVA GORICA - V igralniško-zabaviščnem centru Perla so včeraj že 19. zapored poddelili nagrade Gospodarstvenik Primorske. Nagrado za življenjsko delo je letos prejel Vanja Lokar, ki se je skoraj pol stoletja ukvarjal s prodajo kave, pred kratkim pa je omogočil odprtje Tržaškega knjižnega središča. Nagrado mu je izročil slovenski premier Miro Cerar, slavnostni govornik na prireditvi.

Med prejemniki laskavega naslova Gospodarstvenik Primorske 2015 so še: predsednik uprave Luke Koper Dragomir Matič - med njegovimi najbolj odmevnimi uspehi je posel z nemškimi velikaniom Daimler-Benzom, ki je Kopro zaupal vlogo glavnega južnega pristanišča za pretovor mercedesov; direktor gradbenega podjetja CPG Gorica Kristjan Mugerli - v času največje krize v gradbeništvu je pod njegovim vodstvom CPG, hčerinsko podjetje propadlega Primorja, zaposlovalo in dobivalo posle po vsej državi; lastnik treh mesnih podjetij Marko Prunk, ki je samostojni podjetnik postal leta 1990, danes pa pod njegovim okriljem delujejo tri podjetja: Postojnske mesnine, Mesarija Prunk in Prunk Carni v Italiji, kjer ima 6 trgovin in zaposluje 24 ljudi, v Sloveniji pa 100. Priznanje za posebne dosežke je prejel Ivo Boscarol, direktor ajdovskega podjetja Pipistrel, ki je lani dosegel največji posamični posel v zgodovini podjetja:

z indijsko vojsko je podpisal pogodbo o dobavi skoraj 200 dvosedežnih letal. V kategoriji startupov pa je bilo nagrajeno podjetje Ensol 360, ki sta ga Jernej Čopi in Mitja Šafar s Švicarji ustanovila leta 2013. Osnovna dejavnost podjetja je inženiring in proizvodnja gokart stez, ki so jih postavili že na vseh kontinentih sveta z izjemo Južne Amerike.

»Za uspešno gospodarstvo in družbo pomembno, da smo odprti. Odprti v svet, drug do drugega. Da znamo sodelovati, da si konkuriramo tako, da spodbujamo inovativnost in tisto dobro v nas, ne pa z zavistjo in negativnimi pristopi. Zato je pomembno, da ne podležemo tistim, ki želijo v družbi spodbujati negativne strasti, strah, dvom, razdor. To ni-

kamor ne pelje. Gospodarstvo je na dobri poti, treba je biti inovativen, sodelovati in biti odprt v svet,« je v nagovoru poudaril premier Cerar, zaključil pa ga je z mislijo Vanje Lokarja, nagrajenca za življenjsko delo: »Če imate dobre ideje in če slabega ne storite ne enemu ne drugemu, potem si dobite pot v svet.«

»Zelo sem presenečen, za nagrado sem izvedel pred nekaj dnevi. Ne vem, če si nekaj takega zaslužim, mi je pa zelo lepo, da sem jo dobil, še posebej ker je prišla iz rok predsednika vlade,« je ob podelitvi povedal Lokar.

Z nagrajenci se je o aktualnih gospodarskih vprašanjih nato pogovarjala novinarka Radia Koper Ingrid Kašča Bucik. Pogovoru se je pridružil minister za gospodarski razvoj in tehnologijo Zdravko Počivalšek. Akcija Gospodarstvenik Primorske, ki jo primorske medijske hiše Radio Koper, Televizija Koper - Capodistria in Primorske novice letos organizirajo že 19. zapored, je izbor najuspešnejših družb in vodilnih osebnosti primorskega gospodarstva. Zasnovana je z namenom, da poudari presežke in pozitivne razvojne smeri v primorskem gospodarstvu, se odziva na sodobni trenutek in je občutljiva na aktualni gospodarski utrip.

Katja Munih

Vanja Lokar s predsednikom slovenske vlade Mirom Cerarjem

DEŽELNI SVET - Danes odobritev zakona

V nedeljah trgovine (še) odprte, ob pomembnejših praznikih pa ne več

TRST - Deželni svet bo danes odobril zakon, ki bo reguliral nedeljsko in praznično odprtje trgovin in veleblagovnic. Do jeseni, ko naj bi odobrili novo zakonodajo, bodo trgovine lahko odprte vse nedelje, ob večjih praznikih pa ne več. Zakonodajalec se je opredelil za obvezno zaporo za božič, štefanovo, novo leto, veliko noč, velikonočni ponedeljek, 25. april, 1. maj, 2. junij, veliki šmaren in prvi november. Nova zakonodaja bo po napovedih vodilne leve sredine omogočila, da bodo lahko trgovine odprte deset nedelj v letu.

Odločitev deželnih svetnikov zadovoljuje sindikate in med drugim tudi katoliško Cerkev, ki od vedno nasprotuje nedeljskemu in prazničnemu delu ter nakupovanju. Manj za-

dovoljna so združenja trgovcev, ki tudi opozarjajo, da so v Sloveniji ob nedeljah in praznikih odprti dejansko vsi trgovski in nakupovalni centri. To pomeni, da bodo nakupovalci z našega območja še pogosteje zahajali v sosednjo državo, pravijo trgovska združenja. Potrošniki imajo o tem vprašanju dokaj ločena mnenja. Nekateri nasprotujejo vsem omejitvam, drugi pa jih podpirajo, čeprav postopno in časovno omejeno.

Gibanje 5 zvezd, ki bo danes najbrž glasovalo proti zakonu, si je zaman prizadevalo, da bi nedeljske omejitve takoj stopile v veljavo. Večina pa se je, kot rečeno, za sedaj odločila le za praznične zapore.

TRST - Zdravstvo Sindikati zdravnikov proti reformi

TRST - »Deželna zdravstvena reforma ni dobra, saj vodi v izredne razmere in pomanjkljivo oskrbo pacientov. Z reformo bodo naše bolnišnice imele skoraj 580 bolnišničnih postelj manj za akutne bolnike, predvideno pa je tudi zmanjševanje števila reševalnih vozil z zdravniki. Varčevanje v zdravstvu ne sme potekati v škodo bolnikov,« je na ponedeljkovem javnem srečanju na Pomorski postaji opozorila Laura Stabile, deželna sekretarka zdravniškega sindikata ANAAO AssoMed.

Na srečanju, ki se ga je udeležilo približno 60 obiskovalcev, so predstavniki različnih sindikatov in civilnih iniciativ izpostavili glavne kritične točke »prenovljenega« zdravstvenega sistema. Laura Stabile je reformni program ostro kritizirala predvsem v točki, ki zdravljenje na domu postavlja pred bolnišnično oskrbo. Po mnenju govornice je nesprejemljivo nesorazmerje med finančnimi rezi v bolnišnici in počasnim vzpostavljanjem teritorialnih zdravstvenih ambulant. »Po reformnem programu bi v naši regiji morali vzpostaviti med 70 in 80 centrov za prvo zdravstveno oskrbo, a vse skupaj poteka prepočasi. Letos naj bi ustanovili dva tovrstna centra na eno zdravstveno podjetje, iz česar lahko sklepamo, da bomo, če bomo nadaljevali v tem tempu, za uresničitev zadanega cilja porabili več let,« je bila kritična Laura Stabile. Dotaknila se je še enega perečega problema; združitve univerzitetno-bolnišničnega in zdravstvenega podjetja. To ni prava rešitev, ker univerzitetni center ne cilja na javno zdravstvo, ampak na izobraževalno in raziskovalno dejavnost.

O tem, kako politiki zavajajo javnost z znanstveno neutemeljenimi podatki, je govoril Alessandro Dente (Uil - zdravniki), ki je deželnim politikom očital nestrokovnost in netransparentnost. Po njegovem je pod vsako kritiko odločitev, da se v Vidmu ukine rešilno vozilo z zdravnikom na krovu. »Če se bo trend varčevanja nadaljeval, se bo kakovost obravnave bolnikov bistveno zmanjšala,« je opozoril Dente. Claudio Pandullo, predsednik tržaške zdravniške zbornice, pristojnim deželnim politikom zameri, da v pogajanja o reformnem programu v zdravstvu niso povabili predstavnikov zdravniške stroke, ki je, kot je zagotovil Pandullo, pripravljena na dialog.

Najbolj kritičen do zdravstvene reforme in pristojne odbornice je bil upokojeni zdravnik in dolgoletni primarij prvga kirurškega oddelka v katinarski bolnišnici Bruno Gambardella, ki je prepričan, da celotna reforma temelji na lažeh in političnih ambicijah deželnih politikov. Za svojo ostro kritiko si je Gambardella prislužil velikanski aplavz med občinstvom. »Nad trenutnimi razmerami sem obupan, saj je nesprejemljivo, da ima mesto, kakršno je Trst, le en urgentni oddelek. Oddelek s 110 letno zgodovino je bil uspešen, česar ne moremo trditi za univerzitetni kirurški oddelek, ki slovi po velikem odstotku infekcij in neuspešnih operacij« je bil oster Gambardella. V nadaljevanju so spregovorili še predstavniki civilnih iniciativ, ki upoštevajo in cenijo delo zdravnikov, nekoliko manj spoštljiv odnos pa imajo do odločujoče politike, ki bi morala, tako predstavniki, pri pripravi pomembnih pravil, zakonov ki vplivajo na zdravstveni sistem in posredno na nas, upoštevati zdravniški kader. (sč)

TRST - Odobritev na ponedeljki občinski seji

Občina Trst: enotni programski dokument

Tržaški občinski svet je na ponedeljki seji odobril enotni programski dokument s priloženim triletnim seznamom javnih del. Podprli so ga svetniki levsredinske večine z izjemo predsednika občinske skupščine Iztoka Furlaniča in svetnika Zveze levice Marina Andoline, ki sta se vzdržala, medtem ko je opozicija glasovala proti.

Enotni programski dokument je nekakšen »predhodnik« občinskega proračuna. Združuje bilanco, dohodek in razhodke ter javna dela, vlada pa ga je uzakonila zato, da bi lahko posamezne občine pravočasno pripravile in izglasovale proračun, ne pa junija ali celo julija, kot se je v marsikateri občini zgodilo preteklo leto. Letos bo-

IGOR ŠVAB

FOTODAMI@N

do morale občine izglasovati proračun do 30. aprila.

Med razpravo je predsednik občinske finančno-proračunske komisije, svetnik Slovenske skupnosti Igor Švab, pozitivno ocenil dokument. Prihodki bodo znašali nekaj več kot 432 milijonov evrov, stroški kakih 5 milijonov evrov manj. Med temi jih bo skoraj 100 milijonov (97.735.625) šlo za osebje. Davčni prihodki bodo znašali nekaj več kot 118 milijonov evrov. Prenosi bodo znašali 173 milijonov evrov; 34 milijonov evrov bo »prispevala« država, 133 milijonov evrov dežela, skoraj 3 milijone evrov pa pokrajina.

Švab je poudaril, da si je občinska uprava močno prizadevala za nudenje čim več socialnih storitev in storitev za otroke in mladino. Letos je na primer zadostila kar 92 odstotkom prošelj za vpise v vrtnice. Podčrtal pa je tudi dejstvo, da je občina prejela 7 milijonov evrov za financiranje devetih evropskih načrtov, vodilni partner pa je pri projektih, ki presega 5 milijonov evrov. (mk)

PROSEK - Vnovičen poziv rajonskega sveta tržaški občini

Če to je cesta ...

Luže in mlakuže ob deževnih dneh ovirajo dostop do skupine desetih hiš

Na koncu Proseka v smeri proti Opčinam se po treh blokih ljudskih stanovanj odcepi z glavne ceste desno makadamska cesta, ki vodi do kakih desetih hiš. Dostop do stanovanj pa je za stanovalce in obiskovalce ob deževnem vremenu dokaj težaven, za pešce pa sploh tvegan.

Makadam je namreč pol globokih lukenj, ki jih ob deževju prekrije voda. Ponekod se vodna gladina razširi preko celotnega cestišča vse do roba in še čez.

Zahodnokraški rajonski svet je že za časa predsednika Bruna Rupla zahteval, naj občina cesto asfaltira. Oglasila se je gozdna straža in dala veto tlakovanju. Luknje niso bile zravnane, tako se je z leti položaj ceste še poslabšal.

Po zadnjem deževju se je sedanj rajonski predsednik Roberto Cattaruzza odločil za nov poseg, svoj dopis pa je opremil s fotografijami o poraznem stanju cestišča.

Pred nekaj dnevi je dobil z občinskega oddelka za ceste odgovor. V njem je občina zagotovila, da bo »vključila v program poseg za izravnanje ceste, in sicer preko zakupa za urgentne posege.« Kar se asfaltiranja tiče, da bo treba »pripraviti načrt, ki ga bomo predložili prihodnjemu seznamu javnih del 2016-2018,« je bilo še dodano v odgovoru.

Skratka: na prepotrebno asfaltiranje bo treba še počakati. (mk)

Zgoraj, desno in spodaj mlakuže na makadamski cesti, ki vodi do desetih hiš na koncu Proseka v smeri proti Opčinam

URBANISTIKA

Občina Dolina pripravlja nov prostorski načrt

Uprava Občine Dolina bo v kratkem začela postopek za sestavo spremembe (t.i. variante) k veljavnemu prostorskemu načrtu. Občina želi uveljaviti nekatere manjše spremembe obsega homogenega območja B, da bi s tem zadovoljila družinske potrebe občanov. S spremembo prostorskega načrta bi omejili zazidljiva območja in uporabo tal, tudi ob upoštevanju prošelj občanov. S tem bi pridobili nove površine za zasebne storitve v javni uporabi in popravili nekatere materialne napake iz prejšnjih prostorskih načrtov.

V okviru postopka namerava Občina Dolina spodbuditi sodelovanje in soudeležbo občanov. Zato vabi občane, podjetnike, ustanove in združenja, da predložijo Občini svoje predloge o spremembi načrta, ki naj bodo v skladu z zgoraj navedenimi cilji in smotri najkasneje do 31. maja 2016.

To lahko zainteresirani dejavniki naredijo neposredno na občinskem vložišču (od ponedeljka do petka od 8.30 do 12.15, ob ponedeljkih tudi od 14.30 do 16.45) ali preko overovljene elektronske pošte (PEC) na naslov: comune-obcina.sandorligodellavalle-dolina@certgov.fvg.it.

TRST - V petek Delovno omizje za razvoj Trsta

V petek se bo v dvorani tržaškega občinskega sveta ponovno sestalo tako imenovano delovno omizje poklicnih delavcev za prihodnost mesta. To bo tretji tovrstni sestanek. Omizje združuje predstavnike raznih poklicnih zbornic s pokrajinskega ozemlja, in sicer zdravnikov in zobozdravnikov, geologov, inženirjev, arhitektov, geometrov, izvedencev, biologov, psihologov, socialnih asistentov, lekarnarjev, agronomov, gozdarjev in kemikov. Ustanovljeno je bilo leta 2011 in je doslej izluščilo 19 ciljev za razvoj mesta. Med te sodijo upravljanje javne uprave, zaščita znanstvenih institucij, pristaniška dejavnost, prevozno omrežje, sociozdravstvene storitve, urbanistično načrtovanje in zaščita okolja.

Prvi dve srečanja s predstavitvijo posameznih pobud sta bili junija 2012 in maja 2014. Petkovo se bo začelo ob 17. uri, na dnevnem redu bo ocena šestletnega delovanja omizja.

TRST - Priprave na junijske občinske volitve

Sossi kandidat občanske levičarske liste

Nekdanji pristaš SEL in občinski svetnik se je povezal s poslancem Prodanijem, ki je svoj čas zapustil Gibanje 5 zvezd

Predstavitev županske kandidature Marina Sossija (na desni)

FOTO DAMI@N

Marino Sossi bo torej, kot napovedano, junija kandidiral za tržaškega župana. Občinski svetnik, ki je zapustil stranko SEL, se je povezal s poslancem Arisom Prodanijem, ki je svoj čas odstopil iz Gibanja 5 zvezd. Sossi, ki je bil dolgo let vodil sindikat CGIL občinskih uslužbencev, bo kandidiral z listo Sinistra per Trieste (Levica za Trst), ki se ima za enotno občansko listo.

Sossi je na vrh svojega volilnega programa postavil skrb za delo in za socialo, medtem ko je poslanec Prodanij velik zagovornik zaprtja škedenjske železarnice. Na včerajšnji predstavitvi kandidata in volilnega simbola sta Sossi in Prodanij izpostavila potrebo, da bi mestna uprava imela večjo vlogo pri razvoju Trsta.

Županski kandidat je bil pred petimi leti v občinski svet izvoljen na listi SEL, ki je podpirala župana Roberta Cosolinija. S časom je Sossi prišel v spor s svojo stranko in obnem začel kritično ocenjevati delo Cosolinijeva odbora. Prešel je dejansko v opozicijo, medtem ko je stranka SEL ostala zvesta Cosolinijeva sopotnica.

Sossi se je nekaj časa pogajal z Zvezo levice (SKP in KSI) in z nekdanjim demokratom Fabiom Omerom za oblikovanje skupne levičarske liste. Zalomilo se je pri programih, zlasti pa pri županskih kandidaturah. Sossi je zaloputnil vrata in se povezal s Prodanijem, komunistični stranki sta ustanovili listo Skupaj za Trst-Združena levica, Omerovi pristaši pa so se umaknili z volilnega boja. (st)

TRST - Pogovor z občinsko odbornico Eleno Marchigiani

»Ženske znamo usklajevati poklicno kariero in materinstvo«

Tudi odbornico je zmotila seksistična izjava kandidata za županski stolček v Rimu Guida Bertolasa

Ko se zdi, da smo naredili korak naprej v smeri zagotavljanja enakih možnosti osebne in profesionalnega razvoja žensk in moških, se v javnosti pojavijo izjave, ki kažejo, da smo še svetlobna leta daleč od enake zastopanosti spolov v družbi. S cvetko, ali bolje rečeno s seksistično izjavo, je pred dnevi postregel kandidat za županski stolček v Rimu Guido Bertolaso (Naprej Italija), ki je noseči »politični nasprotnici« Giorgi Meloni (Fratelli d'Italia) namignil, naj se raje kot ostri volilni kampanji posveti vlogi matere. Nekdanji prvi mož italijanske civilne zaščite očitno ne verjame, da se ženska lahko enako kakovostno posveča materinstvu in napornemu ukvarjanju z lokalno politiko. Bertolasova stališča pa k sreči niso zmotila le žensk, ampak tudi veliko moških, ki delijo žensko prepričanje, da bo zastopanost spolov enaka, ko o njej ne bomo več govorili. Za mnenje o »komunikacijski aferi« smo prosili tržaško občinsko odbornico za promet in urbanistiko Eleno Marchigiani, ki je zgleden primer ženske, ki uspešno usklajuje politično kariero in materinstvo.

Elena Marchigiani FOTODAMU@N

Seveda brez podpore partnerja tega ne bi zmogla. V najinem gospodinjstvu so vloge enakopravno poraz-

deljene. Ko je treba otroka nahraniti ali previti, to stori starš, ki je v tistem trenutku na razpolago. Lažno pa bi bilo trditi, da se življenje po rojstvu otroka ne spremeni; življenjski ritem se obrne na glavo, a z dobro organizacijo mu lahko uspešno kljubuješ. Ponavljam, s preazporeditvijo družinskih opravil in obveznosti se da dostojno uskladiti zasebno in poklicno življenje.

Se strinjate, da moški z izjavami, da bi ženske morale biti najprej matere, šele nato karieristke, izražajo neupoštevane do žensk?

Absolutno. Ne razumem, zakaj se vmešavajo v osebne zadeve ljudi. Čeprav je Giorgia Meloni iz nasprotnega političnega tabora, v katerem sem jaz, jo v tej zadevi popolnoma podpiram.

Odločitev, da noseča kandidira za rimsko županjo, je njena pravica in izključno njena odločitev, ki so jo nasprotniki dolžni spoštovati. Kako bomo ženske usklajevale poklicno in družinsko življenje, ne sme biti stvar politične debate, ampak samo stvar ženske in njene partnerja.

Kaj bi bilo treba narediti, da bi dosegli enako zastopanost žensk in moških na vseh področjih družbenega udejstvovanja?

Potrebne bi bile korenite kulturne spremembe. Bojim se, da je pred nami še dolga pot. A pogled moramo imeti usmerjen naprej in delati na tem, da nove generacije te neenakosti sploh ne bi poznale.

Sanela Čoralč

»AFERA« MELONI

Poljanka Dolhar

poljanka.dolhar@primorski.eu

Smo tudi same krive?

Politični analitiki vedo povedati, da se za »afero Meloni« skriva razdor v desni sredini. Silvio Berlusconi nasprotuje kandidaturi Giorgie Meloni zato, ker si prizadeva, da bi bil za rimskega župana izvoljen »njegov« Guido Bertolaso... in ne zato, ker je noseča. Kljub temu pa ni zanemarljivo, da je bivši vitez utemeljil nasprotovanje njeni kandidaturi s podorno mislijo, da mame ne morejo biti županje. V nedeljo je to seksistično misel že izjavil ravno Bertolaso, ki je bil v neki televizijski oddaji še bolj jasen: Giorgia Meloni naj bo mami in uživa v svojem materinstvu, saj predstavlja najlepše obdobje v življenju vsake ženske. Podnapis: politiko naj prepusti moškim.

Giorgia Meloni bo danes zelo verjetno vložila kandidaturo za rimsko županjo. Če bi živela v Rimu, bi se najbrž spoprijela z možnostjo, da prvič v življenju oddam svoj glas desničarki: ne zanjo, ampak proti Bertolasu. Tega na koncu ne bi storila, ampak skušnjava bi bila velika, kot je veliko nelagodje zaradi tovrstnih izjav. Do kdajsi bodo (nekateri) moški domišljali, da edini vedo, kaj je prav, kaj ženskam škodi in kaj koristi...in celo to, kateri je najlepší trenutek v življenju ženske? Do kdaj bodo z ženskami ravnali kot z bitji, ki nimajo pravice do svojega mnenja, ambicij, kariere? Zakaj se javnost nikoli ne ukvarja s tem, koliko otrok ima ta ali oni politik, če je novi direktor samski ali poročen, če je predsednik suh ali debel, lep ali grd... medtem ko postane, ko govorimo o ženskah, pomembno in javno vse, kar bi moralo spadati v intimno sfero vsakega človeka? Da niti ne omenjam namigov, da si ženske »zaslužijo« vodilne funkcije v spalnici, moški pa seveda s svojimi sposobnostmi...

Tržaška občinska odbornica in mami-ca Elena Marchigiani v sosednjem intervjuju pravilno ugotavlja, da bo pot do enakopravnosti še dolga. In da moramo delati na tem, da bi bila novim generacijam neenakost tuja. Pri njih doma na tem že delajo: vloge so enakopravno porazdeljene, gospodinjstvo in družino »upravljata« oba, partner in ona, saj bi bilo brez prerazporeditve družinskih opravil usklajevanje družinskega in poklicnega življenja zelo težko.

Včasih morda pozabljamo, da so za izjave bivšega viteza, Bertolasa in tovarišev krive tudi ženske: njihove mame, sestre, zaročenke, žene...

TRST - Lanskoletno delovanje pokrajinske finančne straže

Goljufom za petami

Boj proti davčnim utajam in sivi ekonomiji, finančni nadzor nad prispevki in lov na tihotapce

Uspehi finančne straže v letu 2015

- 251 preverjanj na področju boja proti davčnim utajam
- 65 ovadb proti domnevnim utajevalcem
- 70 milijonov evrov utajenih davkov
- 15 milijonov evrov utajenega davka Iva
- 4 milijone evrov odkritih goljufij z evropskimi in javnimi sredstvi
- 16 milijonov evrov odkritih goljufij na račun zdravstvenega sistema
- 61 ton zaseženih pretihotapljenih cigaret
- 24 ton zaseženega heroina, kokaina in hašiša

kazalo se je, da jih v 45% primerov nepravilno koristijo.

Kar zadeva davčno utajevanje, so finančni stražniki opravili 251 nadzornih preverjanj in 104 sodne preiskave: odkrili so 70 milijonov evrov utajenih davkov in 15 milijonov utajenega davka na dodano vrednost (Iva). Ovdali so 65 oseb, med katerimi 14 delodajalcev, ki so zaposlovali 31 delavcev »na črno« in 22 z neprimerno delovno pogodbo.

Finančna straža je preverjala tudi premoženje 69 obsojenih oz. članov mafijskih združb in jim zasegla pol milijona evrov premoženja. Na področju pranja denarja je ovadila 11 oseb zaradi zakrivanja

nezakonitega izvora 4 milijonov evrov. Posebno pozornost so finančni stražniki posvetili tudi boju proti ponarejenim izdelkom in slednjih zasegli 400 tisoč primerkov v vrednosti 4 milijone evrov.

Seveda ne gre pozabiti na boj proti prekupčevanju nedovoljenih substanc in tihotapstvu tobačnih izdelkov. Samo lani so zasegli 61 ton pretihotapljenih cigaret iz vzhodne Evrope in pridržali 16 oseb. Kar zadeva mamila pa so zasegli 24 kilogramov kokaina, heroina in hašiša: za zapahi se je znašlo 18 oseb, dodatnih 97 pa je bilo prijavljenih. Samo julija lani so zasegli 19 rastlin indijske konoplje v stanovanju v mestnem središču. (sas)

Kaj občutite, ko slišite izjave, kakršna je izjava Guida Bertolasa?

Najprej občutim jezo in ogorčenje. Potem pomislim, kakšna bedarija so tovrstne izjave. V naslednji fazi pa si zaželim, da bi se čim več ljudi zavedalo, da so takšne izjave neprimerne in škodljive. Kot javni upravitelji mi dajo tudi elan za bolj vneto dokazovanje, da smo ženske lahko uspešne v službi in doma.

Potemtakem ženske lahko brez težav usklajujemo kariero in materinstvo?

Seveda lahko. Včasih to zna biti naporno opravilo, a ženske smo izredno trpežna bitja. Smo prilagodljive, materinstvo pa je lahko le dodana vrednost in ne manko. Izpostavila bi še nekaj lastnosti žensk, ki so mame in istočasno hodijo v službo. Mame delavke postanemo bolj vestne, delavne, zavzete in predvsem učinkovite. Opravilo, za katerega smo pred materinstvom potrebovale tri ure, smo z novo vlogo sposobne opraviti v dveh urah. Nadrejeni bi morali upoštevati dejstvo, da se rezultat ne meri v času, ki ga uslužbenec prebije na stolu, ampak v učinkovitosti.

Za vas nosečnost ni bila ovira. Delali ste skoraj do konca nosečnosti, na delovno mesto pa ste se vrnili teden dni po porodu. Kako vam je to uspelo?

TRST - »Ugrabili« so zgrešeno osebo

Menis zahteva pojasnila o redarjih, sodnih policistih

Tržaški dnevnik Il Piccolo je včeraj poročal o neverjetni dogodivščini 34-letnega Gianluce Breggiona. Krajevni redarji, ki opravljajo včasih tudi funkcijo sodnih policistov, so moškega 25. januarja s silo dejansko »ugrabili« na Ulici Carducci, medtem ko je čakal na zeleno luč pri semaforju. Porinili so ga v avtomobil in kar se da hitro oddrveli proti Ulici Battisti, ne da bi se zmenili zanj, ki jih je prestrašeno spraševal, kaj se dogaja. »Imamo ga,« so radijsko sporočili kolegom. Began v avtomobilu pa je naposled prekinil policist, ki je moškega končno vprašal za ime, ga bolje pogledal ter ocenil, da ne gre za pravo osebo. Breggion je krajevne policiste prijavil zaradi ugrabitve in zasebnega nasilja.

Županski kandidat Gibanja petih zvezd Paolo Menis je v zvezi z dogodkom včeraj opozoril, da redki občani vedo, da so nekateri mestni redarji poverjeni, da opravljajo sodne preiskave po nalogu sodnika; odnose med županom in tožilstvom namreč ureja zakon iz leta 1986. Ugotavljal je, da v občinskem svetu še ni slišal poročila o načinu selekcije teh »izbranih« mož pravice in o tem, katere informacije sploh prejema župan o njihovem delovanju. Gibanje petih zvezd si zato prizadeva za transparentno glede teh izbir in ocenjevanja najprimernejših oseb.

OPČINE - Na železniški postaji

Migranti na vlak

Spremljal jih je 24-letni afganistanski sodržavljan - Dolžijo ga tihotapljenja ljudi

Pri železniški postaji na Opčinah so tržaški policisti včeraj zvečer aretirali 24-letnega afganistanskega državljan A.H. s stalnim bivališčem v Nemčiji. Dolžijo ga spodbujanja nezakonite migracije, se pravi tihotapljenja z ljudmi.

Moškega so policisti ustavili v okviru rednega nadzora nad čezmejnimi kriminalom, ko je na openski postaji stopil z vlaka, ki je ravnokar pripeljal iz Slovenije. Bil je v družbi šestih sodržavljanov, med katerimi je bila tudi ženska z dvema otrokoma. Po prvih ocenah kaže, da je moški pomagal svojim sodržavljanom brez ustreznih dokumentov tako, da jih je pospremil na poti iz Italije v Slovenijo. Afganistanskega moškega so odvedli v koronejski zapor, kjer bo o njegovi usodi odločal sodnik; ostalih šest sodržavljanov se je moralo vrniti v Slovenijo, kakor to določajo bilateralni sporazumi.

Movida - 91 kontrol, ena sama kršitev

V okviru rednega nadzora nad nočnim življenjem oz. nad t.i. movido je mestni redarji v enem tednu od ponedeljka, 7., do nedelje, 13. marca, opravili 91 kontrol v ulicah Crispi, Diaz, Paganini, Pascoli, Ponchielli, Pozzo del Mare, Raffineria, Scussa, Timeus, Torino, Valdirivo in v Drevoredu 20. septembra. Ugotovili so samo eno kršitev.

ŠEMPOLAJ Prodajni sejem pirhov in ročnih del

V šempolajski Štalci se vneto pripravljajo na velikonočne praznike. Tako kot je že tradicija, bo domače društvo Vigred poskrbelo za razstavo in prodajni sejem pirhov in ročnih del. Obiskovalci si bodo na razstavi lahko ogledali slike Barkovljanke Neve Pertot, izdelke krožka kleknanja SKD Tabor in spoznali običaje ob veliki noči.

Odprtje razstave in prodajnega sejma bo danes ob 18.30, ko bo nastopila tudi otroška pevka skupina Vigred. Radovedneži si bodo lahko razstavo ogledali od jutri, 17. marca, do nedelje, 20. marca, in sicer od 16. do 18. ure, v nedeljo tudi dopoldne od 9.45 do 11. ure.

TRST - Jutri v gledališkem muzeju Schmidl »Klavirski« obisk z mladimi pianisti GM

Zgodovinski
pianino Luigija
Magrinija

Gojenci Glasbene matice bodo jutri še tretjič protagonisti srečanj v sobanah glasbe gledališkega muzeja Carlo Schmidl v palači Gopčević. Tokrat bodo na vrsti pianisti, ki bodo »pospremili obiskovalce na poti odkrivanja zgodbe, delovanja in klavirskega repertoarja.

Obisk bo vodil kustos gledališkega muzeja Stefano Bianchi, njegovi »pomočniki« in izvajalci pa bodo Marat Acquavita, Helena Lupinc, Vida Gallo, Dana Tenze, Julija Kralj, Noemi Cresovich in Peter Soban iz razredov Tamare Ražem, Beatrice Zonta, Denise Versove in Claudie Sedmach.

Obiskovalci bodo lahko izvedeli za zgodbo prvega tržaškega fortepiana

(tako se je imenoval instrument v osemnajstem stoletju), delo Giovanni Heicheleja. Muzej namreč hrani še edinega ohranjenega od štirih tovrstnih Heichelejevih glasbil.

Drugi instrument, ki bo v središču obiska, je pianino, ki ga je med letoma 1900 in 1902 izdelal Luigi Magrini v »secesijskem slogu«. Vse kaže, da ga je Magrini izdelal izrecno za sodelovanje na turinski razstavi leta 1902, ko so bili njeni paviljoni zgrajeni v secesijskem slogu. Muzeju ga je leta 1993 podarila Maria Latini, nekaj let pozneje pa so ga restavrirali.

Obisk se bo začel ob 17.30. Vstopnina 4 evre (s popustom 3 evre), za otroke do 6. leta starosti brezplačno.

TRST - Gledališče La Contrada

V gosteh slovita Mummenschanz

Telesa-predmeti, izrazno sredstvo skupine Mummenschanz

Slovita skupina plesnega gledališča Mummenschanz, bo danes zvečer ob 20.30 in jutri popoldne ob 16.30 nastopila v tržaški Bobbiovi dvorani v okviru družinskega niza gledališča La Contrada. Gre za kulturni ansambel, ki s svojimi edinstvenimi predstavami, v katerih so harmonično in neločljivo spojene prvine pantomime in plesa, dobesedno očara gledalce z duhovitimi poetičnimi zgodbami, ki »jih skuša pripovedovati po sledi tanke niti podob, brez glasbe in besed, z ustvarjalno silo nebesedne govornice teles in oblik,« kot poudarja Floriana Frassetto, ustanoviteljica skupine skupaj z Berniejem Schürchom in Andresom Bosardom daljnega leta 1972 v Parizu. Odtlej je skupina s svojo edinstveno izrazno obliko, v kateri so telesa in telesa-predmeti edino izrazno sredstvo na odru s črnim ozadjem brez scenografije, postala pojem določene odrske govornice.

Poleg Floriane Frassetto bodo v Trstu nastopili Giovanni Colombo, Sara Hermann in Oliver Pflug.

TRST - Nobelovka Literarno branje del Svetlane Aleksijevič

V kavarni Caffè degli Specchi se bodo danes z literarnim branjem njenih del poklonili lanski Nobelovi nagajenki za književnost Svetlane Aleksijevič. To bo drugo srečanje iz niza Praznik književnosti in poezije, ki jo prirejajo člani krožka Poezija in solidarnost.

Za režijo in izbor besedil sta poskrbela Gabriella Valera in Enzo Santese, branje pa bo na klavirju s Chopinovimi skladbami spremljala pianistka Antonina Tea Sala. Začetek ob 18. uri.

Včeraj danes

Danes, SREDA, 16. marca 2016

HILARIJ

Sonce vzide ob 6.14 in zatone ob 18.12 - Dolžina dneva 11.58 - Luna vzide ob 11.31 in zatone ob 2.39.

Jutri, ČETRTEK, 17. marca 2016

JERICA

VREME VČERAJ: temperatura zraka 7,5 stopinje C, zračni tlak 1017,1 mb raste, vlaga 54-odstotna, veter 2 km na uro sever, nebo oblačno, morje skoraj mirno, temperatura morja 10,6 stopinje C.

Lekarne

Do nedelje, 20. marca 2016:
Običajni urnik lekarn: 8.30-13.00
in 16.00-19.30

Lekarne odprte tudi
13.00-16.00 (ob delavnikih,
od ponedeljka do petka)

Capo di piazza Mons. Santin 2 - 040 365840, Borzni trg 12 - 040 367967, Trg Garibaldi 6 - 040 368647, Ul. dell'Orologio 6 - 040 300605, Ul. Fabio Severo 122 - 040 571088, Ul. Oriani 2 - 040 764441, Ul. Roma 16 - 040 364330, Ul. Belpoggio 4 - 040 306283, Oširek Piave 2 - 040 361655, Ul. Brunner 14 - 040 764943, Ul. Cavana 11 - 040 302303, Ul. Dante 7 - 040 630213, Ul. Ginnastica 6 - 040 772148, Ul. Giulia 1 - 040 635368, Ul. Giulia 14 - 040 572015, Ul. Stock 9 - 040 414304, Žavljje - 040 232253, Fernetiči - 040 212733 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z najnim receptom.

Lekarne odprte tudi
19.30-20.30 (ob delavnikih,
od ponedeljka do petka)

Trg Garibaldi 6 - 040 368647, Ul. Oriani 2 - 040 764441, Trg Giotti 1 - 040 635264.

Lekarne odprte v soboto
(tudi 13.00-16.00), v nedeljo in
med prazniki (8.30-19.30)

Ul. Mazzini 43 - 040 631785, Ul. Combi 17 - 040 302800, Ul. Fabio Severo 122 - 040 571088, Žavljje - 040 232253, Fernetiči - 040 212733 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z najnim receptom (sobota 13.00-16.00 in prazniki 13.00-19.30).

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta (19.30-8.30)
Ul. Mazzini 43 - 040 631785.

www.ordinefarmacistitrieste.gov.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (20.00-8.00, predpraznična 14.00-20.00 in praznična 8.00-20.00)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televisa.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE in bolnišnic tel.: (zelena številka) 800 99 11 70, od ponedeljka do petka, 8.00-11.30. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah in o združenih tržaških bolnišnicah.

Kino

AMBASCIATORI - 16.30, 18.45, 21.00
»The divergent series: Allegiant«.

ARISTON - 17.00, 19.00, 21.00 »Weekend«.

CINEMA DEI FABBRI - 20.00 »Sebastianiano«; 21.30 »Sebastiane«.

FELLINI - 16.00, 20.00, 22.00 »The Danish girl«; 18.00 »Fuocoammare«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.30, 18.45, 21.15 »Il caso Spotlight«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.00, 18.00, 20.00, 22.10 »Room«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.15, 18.10, 20.00, 22.00 »Suffragette«.

KOPER - PLANET TUŠ - 15.40, 20.00 »(Ne) Professionalec«; 16.15, 17.15 »Alvin in veverički: Velika Alvin-tura«; 20.40 »Bogovi Egipta«; 18.10, 20.20 »Deadpool«; 19.10,

21.15 »Dedek uide z vajeti«; 16.00, 18.00, 19.00, 20.30 »Trilogija Razcepljeni: Povezani«; 16.50, 18.30 »Zootropolis«; 15.50, 17.45 »Zootropolis 3D«.

NAZIONALE - 18.20 »Attacco al potere 2«; 16.30, 20.00, 22.00 »Perfetti sconosciuti«; 16.15, 18.00, 20.15, 22.10 »Ave, Cesare!«; 16.30, 20.10, 22.00 »Forever young«; 16.00, 18.45, 21.30 »Vasco tutto in una notte«; 21.20 »Jegg Robot«.

SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta starosti.

THE SPACE CINEMA - 16.40, 19.00 »Zootropolis«; 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »Attacco al potere 2«; 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »Ave Cesare!«; 16.10, 21.30 »Deadpool«; 18.30, 21.40 »Vasco tutto in una notte«; 16.10, 18.10, 20.10, 22.10 »Forever young«; 16.30, 18.35 »Perfetti sconosciuti«; 16.30, 19.05, 20.40, 21.40 »The divergent series: Allegiant«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.30, 20.00, 22.10 »Ave, Cesare!«; Dvorana 2: 17.15, 20.00 »Room«; 22.15 »Attacco al potere 2«; Dvorana 3: 17.40, 19.50, 22.15 »The divergent series: Allegiant«; Dvorana 4: 17.15, 19.50, 22.10 »Il caso spotlight«; Dvorana 5: 18.10, 20.15, 22.10 »Forever young«.

Šolske vesti

POŠOLSKI POUK za otroke osnovnih, nižjih in višjih srednjih šol s slovenskim učnim jezikom v slovenskem Dijaškem domu Srečko Kosovel: sporočamo, da so se začeli vpisi za š.l. 2016/17. Info in vpisi v tajništvo Dijaškega doma, Ul. Ginnastica 72, od pon. do pet., od 8.00 do 16.00. Tel. št. 040-573141, urad@dijaski.it ali www.dijaski.it.

OB DNEVNIH POMLADI SKLADA FAI vas dijaki šol Prešeren, Slomšek in Zois vabijo na slovenske ogledne tržaške Stare luke: v soboto, 19. marca, ob 10.15 in v nedeljo, 20. marca, ob 15.15. Odhod s posebnimi avtobusi izpred glavnega vhoda v pristanišče, na Trgu Santos. Oglede traja 2 uri. Obvezna prijava na tel. št. 340-7546609 (9.30-13.00 in 15.00-18.00) ali na gfpvg@gmail.com.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA OPČINE vabi starše na predavanje »Nenasilje - vloga in naloga staršev«, ki bo v ponedeljek, 21. marca, ob 17.00 v prostorih OŠ Franceta Bevka na Opčinah. Predavala bo soc. ped. Ingrid Klemenčič.

OBČINA DEVIN NABREŽINA obvešča, da prošnje za vpisovanja v občinske otroške jasli K. Štrekelj v Sosljanu za š.l. 2016/17, morajo biti predložene občinskemu Uradu za protokol - Nabrežina Kamnolomi 25, najkasneje do četrtega, 31. marca, do 12. ure. Obrazci za vpis v Uradu za šolstvo v Nabrežini št. 102 in na spletni strani. Info na tel. 040-2017375 (Urad za šolstvo).

Primorski
dnevnik

tmedia
OGLAŠEVALSKA AGENCIJA

obvešča, da je
danes, 16. marca,
urad zaprt.

SREDA

16
MAREC

SKD SLAVEC

Ricmanje-Log

Ricmanjski teden 2016

dramska skupina
PROPOSTE TEATRALI
F.I.T.A.

z veseloigro
v tržaškem narečju

SESSO, BUGIE E... PAPAGAI

režija Alessandra Privileggi

ob 20.30 v Kulturnem
domu v Ricmanjih

Izleti

SPDT se bo udeležilo v soboto, 19. marca, 41. zimskega pohoda na Porezen. Zbirališče ob 6.30 pri spomeniku v Križu. Obvezna je zimska oprema, zaradi na novo zapadlega snega je izlet zelo naporen. Prijava je nujna, tel. št. 338-4913458 (Franc).

GLASBENI IZLET na velikonočni ponedeljek, 28. marca, na Višarje in v Žabnice, v družbi 3 Prašičkov: odhod 8.03 Nabrežina pred občino, 8.33 Dol - Palkišče (cesta za Gorico), smučanje na Višarjih ali dopoldanski izlet na tržnico v Trbiž, kosilo z glasbo na Višarjih, po 16.30 zaključek smuke, ogled zabavnih spustov z Višarij, večerja v Žabnicah, koncert 3 prašičkov; odhod iz Žabnic ob 21.53. Info in vpisi na tel. 328-4754182 (Aljoša - Ts), 329-4015568 (Manuel - Go), 388-8408834 (Kristjan); Fb 3 prašički - 3 porcellini.

SPDT vabi na velikonočni ponedeljek, 28. marca, na avtobusni izlet na Šebreljsko planoto in k jami Divje babe. Predvidene 3 do 4 ure hoje, nujna pohodniška obutev in pohodniške palice. Odhod avtobusa ob 7.30 iz Trsta (Trg Oberdan) in ob 7.45 s trga v Sosljanu. Vpisovanje do sobote, 19. marca. Vpis in info na tel. št. 040-413025.

Loterija 15. marca 2016

	32	40	53	20	8
Bari	32	40	53	20	8
Cagliari	60	2	6	51	9
Firenze	64	14	42	85	5
Genova	74	64	78	15	80
Milan	78	70	39	34	5
Neapelj	53	26	62	90	51
Palermo	69	43	20	72	15
Rim	34	69	75	27	37
Turin	1	65	17	23	66
Benetke	43	65	5	62	56
Nazionale	90	16	18	74	22

Super Enalotto št. 32

	2	4	17	19	38	56	jolly 80
Nagradni sklad							60.567.803,03 €
Brez dobitnika s 6 točkami							-- €
Brez dobitnika s 5+1 točkami							-- €
14 dobitnikov s 5 točkami							11.286,74 €
1.095 dobitnikov s 4 točkami							145,48 €
32.198 dobitnikov s 3 točkami							14,99 €
401.496 dobitnikov z 2 točkama							5,00 €

Superstar

23

Brez dobitnika s 5 točkami	-- €
4 dobitniki s 4 točkami	14.548,00 €
215 dobitnikov s 3 točkami	1.499,00 €
2.718 dobitnikov z 2 točkama	100,00 €
14.023 dobitnikov z 1 točko	10,00 €
25.797 dobitnikov z 0 točkami	5,00 €

TRST - Ali Žerdin je v DSI predstavil svojo »instant knjigo« o Francetu Bučarju

Doprinos k poznavanju slovenske zgodovine

Avtorja in delo je predstavil Bojan Brezigar - Žerdin: Bučarjeva načela žal niso bila uresničena

France Bučar ni samo oče slovenske ustave, prispeval je tudi k hitremu izhodu Slovenije iz vojne ob osamosvojanju in stremel k nekaterim načelom, ki pa žal niso bila uresničena. Tako je o pokojnem pravniku, disidentu in predsedniku prvega demokratično izvoljenega slovenskega parlamenta Francetu Bučarju (1923-2015) na ponedeljkovem večeru Društva slovenskih izobražencev dejal Ali Žerdin, urednik Sobotne priloge osrednjega slovenskega dnevnika Delo, ki je le dva meseca po Bučarjevi smrti prispeval enega prvih poskusov t.i. »instant knjige« (v angleščini »instant book«) na slovenskem knjižnem trgu, posvečenega liku te osebnosti.

Ime Franceta Bučarja je povezano tudi s Trstom, saj je bil po besedah predsednika Sergija Pahorja dober znanec DSI, že leta 1978 je nastopil na študijskih dnevih Draga, kot je bilo poudarjeno tudi v teku večera pa je v 80. letih prejšnjega stoletja sodeloval tudi na srečanju združenja Most in za istoimensko revijo prispeval analizo o koreninah takratne krize. Zato ni nenavadno, da mu je DSI posvetilo večer, ki ga je ob prisotnosti avtorja knjige Alija Žerdina vodil nekdanji odgovorni urednik Primorskega dnevnika in sedanjí predsednik družbe DZP-Prae Bojan Brezigar. Slednji je avtorja označil za enega redkih novinarjev v Sloveniji, ki se posveča samo poklicu, katerega opravlja v skladu s svojo vestjo in prepričanjem, a zelo profesionalno. Glavna značilnost Žerdinove knjige je izredno spoštovanje do Franceta Bučarja in bralcev, katerim avtor ne vsiljuje svojih komentarjev. Knjiga je velik prispevek k poznavanju človeka, katerega življenjska pot je potekala skupaj s politiko od časa stare Jugoslavije do današnjih dni, z dobrimi in slabimi platmi, ter je dodaten doprinos k poznavanju slovenske zgodovine, je še dejal Brezigar.

Kot je dejal Žerdin, je okostje zgodbe nastalo že leta 1991, ko je skupaj z danes žal že pokojnim kolegom Ivom Stan-

France Bučar se ni prilagajal okoliščinam, ampak je le-te prilagajal lastnim vizijam

dekerjem pisal Bučarjev portret, ki je bil potem objavljen v tedniku Mladina. Z Bučarjem pa se je bil seznanil že v drugi polovici 80. let prejšnjega stoletja, ko je z njim opravil prvi intervju za Radio Študent. Ostali viri so bili številni poznejši intervjuji, potem seveda Bučarjeve knjige, v knjižnici Pravne fakultete Univerze v Ljubljani pa je avtor našel tudi Bučarjevo doktorsko disertacijo. Pisanje se je lotil iz spoštovanja in prepričanja, da se Bučar ni prilagajal okoliščinam, a je le-te prilagajal lastnim vizijam. Tako je nastalo delo o liku pravnikarja, med drugo svetovno vojno partizana, po vojni profesorja na Pravni fakulteti, s katere je bil iz političnih razlogov odpuščen leta 1978, v času demokratizacije Slovenije člana kolegija Odbora za varstvo človekovih pravic, ob osamosvojitvi predsednika prvega demokratičnega slovenskega parlamenta, v samostojni Sloveniji pa opozicijskega poslanca ter kandidata najprej za ljubljanskega župana, nato pa za predsednika republike.

Bučar je v svojem življenju doživel dve razočaranji, je dejal Žerdin: prvo je predstavljal razplet narodnoosvobodilne vojne po letu 1945, drugo pa proces tranzicije v Sloveniji po osamosvojitvi, ki ni šla v smer, ki si jo je zamišljal. Bučarjeva vizija družbe je slonela na potrebi po ravnovesju med različnimi družbenimi podsi-

Ali Žerdin (levo) in Bojan Brezigar na ponedeljkovem večeru DSI FOTODAMJ@N

stemi, medtem ko je v Sloveniji politični podsistem prevladal in se vrnil v vse pore družbenega življenja, kar je ključni vir slovenskih težav, je še dejal Žerdin.

Od sicer ne ravno številnega občinstva je prišlo kar nekaj vprašanj, med drugim tudi o Bučarjevih protislovjih: sam ne-

kdanji disident je ob demokratizaciji in osamosvojitvi nasprotoval politični čistki t.i. »rdečih« direktorjev, ker bi to takrat po njegovem mnenju ogrozilo doseganje nacionalnega soglasja za osamosvojitve, je dejal Žerdin, ki tudi Bučarjevo podporo ljubljanskemu županu Zoranu Jankoviču za

nastop na parlamentarnih volitvah izpred nekaj let razume kot podporo človeku, v katerem je videl operativca, ki je začel spreminjati Ljubljano na bolje. France Bučar je bil ostro kritičen do slovenskega sodstva, še bolj pa do ljubljanske Pravne fakultete, ki po njegovem prepričanju ne izobražuje ljudi, ki bi znali misliti samostojno. V primerjavi z drugim protagonistom slovenskega osamosvojanja Jožetom Pučnikom je imel Bučar v rokah ključne vzvode, Pučnik pa le nekatere, je dejal Žerdin, ki je tudi odgovarjal na vprašanja o težavah slovenskega gospodarstva: po njegovem mnenju je glavna težava v tem, da je zelo malo oseb, pripravljeni prevzeti pobudo in tudi odgovornost. Ob pravni je bil govor tudi o drugih fakultetah, tudi novinarski: tu Žerdin ne vidi prevelikih razlik med obdobjem 80. let in tistim v začetku tega tisočletja, a je nekaj ljudi, ki so v Sloveniji neznani, so pa v svetovni špiči. Drugače se po Žerdinovem prepričanju na fakulteti ne da naučiti zelo veliko novinarstva, saj se povprečno inteligentna oseba tega, kaj je uvod, podnaslov ali struktura zgodbe, nauči v treh ali štirih tednih. Sam se je največ novinarstva naučil s faliranimi študenti.

Ivan Žerjal

TRST Jestvine brez alergenov

Od jutri dalje bodo imeli v Trstu vsi tisti, ki se morajo vsakodnevno soočati z intoleranco in alergijo na določene tip hrane, na voljo novo prodajalno živil. Italijansko podjetje Sfredo se je odločilo, da bo na Ulici Battisti odprlo novo trgovino z jestvinami. Na današnjem tržišču vedno večje število podjetij dokazuje posluš do prehranske preobčutljivosti. Ob običajnih izdelkih bodo tu prodajali vrsto proizvodov, ki ne vsebujejo najbolj razširjenih alergenov, kot so na primer mlečni derivati in gluten. Posebna pozornost bo namenjena obolenim za celiakijo. Ti bodo lahko tu izbirali med vrsto produktov, ki jih je odobrilo italijansko združenje za celiakijo.

Trgovina bo obratovala vsak dan, od ponedeljka do sobote, med 8. in 13. uro ter med 16. in 20. uro.

TRST - Večer SKGZ ob mednarodnem dnevu žena v okviru pobud Antifašizem danes

Pravice žensk po uzakonitvi splava

Pogledi poslanke Tamare Blažina, ginekologinje Gerdi Schojer in psihologinje Martine Flego - Občinstvo sestavljale skoraj izključno ženske

Uzakonitev splava predstavlja izredno pomemben korak na področju ovrednotenja ženskih pravic in samoodločanja, obenem pa pomeni tudi merilo o tem, koliko je neka skupnost oz. država civilizirana. Zakon 194/78 spada med najbolj svetla poglavja italijanske republike. Po skoraj 40 letih, od kadar je bil sprejet, pa lahko res rečemo, da je situacija rožnata in spodbudna? To so bile izhodiščne iztočnice srečanja z naslovom Samo svoja - Pravice žensk od zakona 194/78, ki ga je v ponedeljek ob priložnosti mednarodnega dneva žena v Gregorčičevi dvorani, v okviru niza pobud Antifašizem danes priredila Slovenska kulturno-gospodarska zveza. Večer je vodila članica pokrajinskega vodstva SKGZ Jaruška Majovski. Svoj pogled pa so iz različnih zornih kotov lastnih strok in izkušenj podale poslanke Tamara Blažina, ginekologinja Gerdi Schojer in psihologinja Martina Flego.

»Sedemdeseta in osemdeseta leta so bila izredno produktivna glede sprejemanja zakonov o civilnih pravicah. V tisti čas segajo epohalne spremembe, kot so statut delavcev,

»Tegobe in stiske se ne končajo s splavom. Po splavu se ženska spopada s številnimi težavami in notranjo krizo«

zakon o razporoki in nov družinski zakonik. Zakon 194/78 je javno priznal pravico žensk, da lahko same o sebi odločajo in s tem potrdil njihovo dostojanstvo,« je uokvirila Tamara Blažina. Spomnila se je obenem, kako je bil referendum za splav zahteven. S številnimi drugimi prostovoljci je tedaj hodila po družinskih in prepričevala ljudi o njegovem pome-

Občinstvo na večeru Samo svoja - Pravice žensk od zakona 194/78

BUMBACA

nu. Kot ona je bila tedaj tudi Gerdi Schojer angažirana v prvi vrsti za sprejetje zakona o ureditvi splava. V tistih letih je začela delati kot ginekologinja, za sabo ima dolgoletno izkušnjo v družinskih posvetovalnicah. Te so nastale ravno na podlagi omenjenega zakona. Opisala je velik občutek krivice, ki pesti žensko: »Tegobe in stiske se ne končajo s splavom. Po splavu se ženska spopada s številnimi težavami in notranjo krizo.«

Psihologinja Martina Flego je poudarila, da gre za zelo težke odločitve: »Ženska, ki se odloči za splav, potrebuje veliko podpore, razumevanja in spoštovanja. Razumeti moramo razloge, ki so jo privedli do te izbire.« Za splav se velikokrat odločajo ženske, katere se nahajajo v socialno ogroženih situacijah ali ki se borijo z objektivnimi težavami, kot so npr. lastna bolezen ali bolezen otroka. Poslanke Tamara Blažina je izrazila zaskrbljenost nad dejstvom, da še dandanes prihaja do velikega števila nelegalnih splavov. Teh naj bi bilo med 12.000 in 15.000. Ta podatek se povezuje tudi z vprašljivim členom zakona o ugovoru vesti. Približno 70% ginekologov se je zavestno odločilo, da ženski ne bo

pomagalo pri splavu. Med različnimi italijanskimi deželami obstajajo pa velike razlike v odstotkih, najvišje odstotke obeljujejo na jugu, kjer oporečniki dosegajo skoraj vsote absolutne večine.

Gerdi Schojer je izrazila strah, da so številne izmed tistih, ki nelegalno splavijo, mladoletnice: »Velikokrat sploh ne vedo, kaj počnejo. Mladi niso ustrezno ozaveščeni na področju spolne vzgoje in kontracepcije. S starši se velikokrat ne uspejo o tem pogovarjati, v šoli pa ni ustrezne ponudbe.« Po mnenju Martine Flego se mora spolna vzgoja začeti s čustveno vzgojo in nato preiti na informiranje: »Mladim moramo nuditi pomoč pri razumevanju lastne identitete in poznavanju samega sebe.«

Pogovor se je dotaknil različnih vidikov pravic žensk. Vse govornice so si bile edine, da smo žal priča vidnemu nazadovanju na področju civilnih pravic, ki smo jih kot sad borbe naprednih gibanj dosegli v letih 70. Neki podatek pa le ostaja nespremenjen: kot se dostikrat dogaja na srečanjih na to vsebino, so občinstvo sestavljale skoraj izključno ženske.

Vesna Pahor

Tamara Blažina FOTODAMJ@N

Gerdi Schojer FOTODAMJ@N

Martina Flego FOTODAMJ@N

TRST - Projekt KD Bubnič Magajna in številnih partnerjev

Ob stoletnici rojstva načrtujejo veliko Magajново razstavo

Fotoreporter bi 12. oktobra slavil stoti rojstni dan - Iščejo pokrovitelje

Letošnje leto bo za Kulturno društvo Bubnič Magajna v znamenju fotoreporterja Maria Magajne. 12. oktobra bo namreč minilo sto let od njegovega rojstva, v društvu pa bi radi okroglo obletnico počastili z veliko razstavo njegovih fotografij v središču Trsta. V ta namen so že navezali stike s številnimi ustanovami in društvi ter nekaterimi javnimi upravami.

O tem je tekla beseda na rednem občnem zboru društva, ki je potekal prve dni marca in ni bil volilnega značaja. Dušan Kalc je v svojem razčlenjenem predsedniškem poročilu obnovil delovanje društva, ki je bilo kot Sklad Albina Bubniča ustanovljeno že davnega leta 1979. S tem dejanjem so želeli novinarji in ostali uslužbenci Primorskega dnevnika počastiti pokojnega kolego, strastnega raziskovalca polpretekle zgodovine, v prvi vrsti tragične zgodovine Rižarne. V ta namen so zato prirejali natečaje, s katerimi so otroke in odrasle spodbujali k raziskovalni dejavnosti. Leta 2011 se je Bubničevemu imenu v nazivu sklada pridružilo ime Maria Magajne, legendarnega fotoreporterja Primorskega dnevnika, ki je umrl leta 2007. Leta 2014 pa so se odborniki odločili za preimenovanje sklada v kulturno društvo in njegovo uradno registracijo.

Društveni odborniki in člani so na občnem zboru potrdili, da bodo prihodnje mesece posvetili predvsem Mariu Magajni. Društvo je v sodelovanju s Primorskim dnevnikom pravkar razpisalo 2. fotografski natečaj za nagrado Maria Magajne (besedilo objavljamo posebej), s katerim želi spodbuditi otroke, najstnike in odrasle k fotografski obdelavi preproste, a zelo večplastne teme - vode. Rok za oddajo fotografij je 30. junij, podelitev nagrad pa bo predvidoma 12. oktobra, na Magajnov rojstni dan. V istem obdobju naj bi odprli tudi večjo antološko razstavo Magajnovih del. Ta naj bi zaobjemala različna zgo-

Mario Magajna ARHIV

dovinska obdobja in »poglavja« iz njegovega bogatega fotografskega arhiva, ki ga hrani Narodna in študijska knjižnica. V načrtu je tudi priprava obsežnejšega kataloga oziroma monografije. Projekt je že jasno začrtan, zaradi nejasne finančne slike pa še v povojih: v društvu se trenutno ukvarjajo z iskanjem partnerjev in pokroviteljev. K njemu so že pristopili Slovenska kulturno-gospodarska zveza, NŠK, Slovenski klub, KD Ivan Trinko iz Benečije, Kulturni dom iz Gorice in dolinska občina, saj je bil Mario Magajna njen častni občan.

2. fotonatečaj Maria Magajne v znamenju vode

Kulturno društvo Bubniča Magajna in Primorski dnevnik razpisujeta, ob stoletnici njegovega rojstva, drugi fotografski natečaj za nagrado Maria Magajne. Tema letošnjega natečaja je **Voda**, obdelava teme je prosta. Udeleženci natečaja jo lahko obravnavajo v vseh njenih pomenih, razsežnostih, oblikah in uporabah kot vir življenja, izraz lepote, bogastvo narave, predmet vremenskih muhavosti, žrtev onesnaževanj itd. Fotografije so lahko v barvni ali črno-beli tehniki. Fotomontaža in prekomerna digitalna obdelava nista dovoljeni. Natečaj je namenjen tako mladim šolarjem in dijakom do 14. leta starosti kot odraslim.

Vsak udeleženec lahko sodeluje z največ petimi fotografijami, ki niso bile še nikjer objavljene. Fotografije morajo biti v digitalnem formatu »JPG«, v ločljivosti 300 dpi in v velikosti 2363x3544 pixel. Poslati jih je treba po elektronski pošti na naslov bubnic-magajna@primorski.eu najkasneje **do 30. junija 2016**. Fotografijam je potrebno dodati naslov (didaskalijo) in osebne podatke (ime in priimek, datum rojstva, bivališče, tel. številko in elektronski naslov).

Sklad si pridružuje pravico do javne objave prispelih fotografij z navedbo avtorja posnetka. Strokovna komisija bo pri ocenjevanju fotografij upoštevala njihovo umetniško in dokumentarno vrednost. Najboljši izdelki bodo prejeli denarno nagrado in bodo objavljeni na spletni strani sklada ter v Primorskem dnevniku.

Za najboljše fotografije so predvidene naslednje **nagrade**: za šolarje in dijake do 14. leta starosti – 1. nagrada (kupon za nakup knjig v vrednosti 150 evrov) in tri tolažilne nagrade (kupon za nakup knjig v vrednosti 50 evrov); za odrasle udeležence – 1. nagrada za črno-belo tehniko (150 evrov) in tri tolažilne nagrade (po 50 evrov); 1. nagrada za barvno tehniko (150 evrov) in tri tolažilne nagrade (po 50 evrov).

Podelitev nagrad bo predvidoma 12. oktobra 2016, ob stoletnici rojstva Maria Magajne.

TRST - Od danes do 23. marca v Drevoredu XX. septembra

Cvetje spomladi

Na razstavi cvetja bo več kot 50 razstavljalcev, na programu tudi tekmovanje za najlepši cvetlični aranžma

Drevored XX. septembra bo okrašen z lučmi v obliki cvetic

FOTODAMJ@N

V Drevoredu XX. septembra se bo danes začela 15. spomladanska razstava cvetja Trieste in fiore (Trst v cvetju), na kateri bo en teden mogoče občudovati in kupovati različno spomladansko cvetje in vrtno ter balkonsko opremo, letošnjo izvedbo pa bodo pospremile tudi spremljevalne prireditve za najmlajše občane. Novost bodo tudi okrasne luči v obliki cvetic, ki bodo krasile celotno razstavno prizorišče.

Tradicionalno razstavo cvetja pripravljata združenje Assofiori Italia in Flash Srl v sodelovanju z Občino Trst. Na včerajšnji novinarski konferenci v Mestni hiši sta predsednik združenja Assofiori Italia Alessandro Muzina in njegova podpredsednica Manuela Zaccaria v družbi občinskih odbornikov Edija Krausa in Antonelle Grim napo-

vedala pester in raznolik program. Na razstavi se bo predstavljalo več kot 50 razstavljalcev, ki prihajajo tudi iz drugih italijanskih regij. Na stojnicah bodo na ogled in tudi na prodaj orhideje, vrtnice, zelišča, kamelije, sezonske cvetlice v lončkih, čebulice tulipanov in drugo cvetje. Alessandro Muzina je na predstavitvi dogodka spomnil, da je zaradi letošnje mile zime narava nekoliko pomešala vrstni red cvetenja, tako da so v polnem razcvetu tudi najrazličnejše poznejše spomladanske rože, ki bi morale začeti cveteti šele aprila. Na stojnicah bodo na prodaj tudi cvetlični lonci, najrazličnejše vrtnarsko orodje in oprema za urejanje okolic domov.

Poseben program bo namenjen otrokom, ki bodo ob vzhodu na razstavo prižgali lučko v obliki cvetja, v zameno pa dobili cvetlico v lončku, za ka-

tero bodo skupaj s sošolci morali skrbeti v vrtcih ali šolah. »Namen te pobude je, da bi otroke ozavestili o pomenu cvetja, o skrbi za zemljo in o spoštovanju biodiverzitete,« je pojasnjeval predsednik stanovskega združenja Muzina, ki je napovedal še en pomemben dogodek. V sklopu spomladanske razstave cvetja bodo že enajsto leto zapored pripravili tekmovanje Il Fiore d'oro, na katerem se bodo cvetličarji pomerili v pripravi cvetličnih aranžmajev. Rdeča nit tokratnega tekmovanja (v soboto ob 11. uri) bo očetov dan, ki ga obeležujemo 19. marca, zmagal pa bo tisti cvetličar, ki bo pripravil najlepši »očetovski« aranžma.

Za tiste, ki bodo obiskali spomladansko razstavo cvetja, naj povejmo, da bo ta odprta od jutri do 23. marca, in sicer med 9. in 20. uro (sč)

Združenje EZTS v starem pristanišču

Zastopnica tržaških liberal-socialistov Silvia Acerbi je v sporočilu za medije pohvalila odločitev tržaškega župana Roberta Cosolinija o uresničitvi severno-jadranskega EZTS (Evropskega združenja za teritorialno sodelovanje), ki bi teritorialno združil Trst s Tržičem, kraškimi občinami, Koprom, Sezano in hrvaškimi občinami vse do Pulja. To odpira možnosti za koriščenje evropskih sredstev tako na gospodarskem kot tudi zdravstvenem in prevoznem področju. Acerbija je ocenila, da bi EZTS lahko svoj sedež uredil kar v tržaškem starem pristanišču.

Eko tekmovanje med rajoni

Spomladi bo že drugič zaživelo tekmovanje za najčistejši rajon, pravzaprav za tisto mestno četrt, ki je najbolj zgledna glede ločevanja odpadkov. Gre za tekmovanje z okoljskim predznakom, ki ga prireja tržaška občina v sodelovanju s šolami, da bi zlasti mladim približala pomen ločevanja odpadkov.

Tekmovanje bo letos temeljilo na organskih odpadkih, ki sodijo v rjave zabojnike; s pomočjo družbe AcegasApsAmga bo ravno teža teh zabojnikov med 18. aprilom in 15. majem odločala o zmogovalcu. Udeleženci pa bodo morali pokazati, da skrbijo tudi za okolje, in sicer za čiščenje zelenja na šolskih dvoriščih. Zmagovalni rajon bo prejel 5000 evrov, ki bodo porazdeljeni med šolami za nakup knjig in drugega materiala. Sodelovanje je brezplačno, potrditi pa ga je treba do petka, 18. marca (naturaascuola@comune.trieste.it).

Strokovni izlet SDGZ za kamnarje v Istro

Slovensko deželno gospodarsko združenje v sodelovanju z Visoko strokovno šolo Sezana vabi vse zainteresente, da se prijavijo na zanimiv strokovni izlet v Istro, kjer si bo mogoče ogledati kamnoseško podjetje Kamen Pazin, kamnolom Kanfanar, park apna ter Evfrazijevo baziliko v Poreču, ki bo 17. marca.

Mesta na razpolago so omejena, prijave pa zbira tajništvo. Cena avtobusnega prevoza in vstopnin znaša približno 25€. Dodatne informacije na spletni strani SDGZ.

V knjigarni Ubik o odporništvu v kmečkem svetu

V knjigarni Ubik v Pasaži Tergesto bo Deželni inštitut za zgodovino osvobodilnega gibanja Furlanije Julijske krajine predstavil knjigo Zaradi lakote ali prepričanja. Življenjske zgodbe odporništvu v kmečkem svetu. San Lorenzo Valcellina 1900-1950 avtorice Francesce Bearzatto. Publikacija prinaša zgodbe dvajsetih pričevalcev majhne kmečke vasi med vojnami in zasedbami. Z avtorico se bo pogovarjala Anna Maria Vinci. Začetek ob 18. uri.

Predstavitve knjige La via di Trieste

V knjigarni Minerva v Ul. S. Nicolò 20 bodo jutri ob 18. uri predstavili novo knjigo Angela Pasina La via per Trieste (Pot do Trsta) s podnaslovom Od Vile Handbury do Miramara. Z avtorjem se bo pogovarjal Armando Rinaldi.

TRST Quezelova črna knjiga o zavarovalnicah

Zavarovanje v kriminalne namene (Assicurazione a delinquere) je naslov knjige Massima Quezela, ki jo bo avtor predstavil danes ob 18. uri v knjigarni Lovat. To je prava črna knjiga o svetu zavarovalništva, saj postavlja pod drobnogled najbolj negativne aspekte tega gospodarskega sektorja.

Sam Quezel, po rodu iz Padove, je bil »žrtev« zavarovalnice, potem ko je bil leta 1997 vpleten v hudo prometno nesrečo. Leta je bil priča »izsiljevanju« zavarovalnice, ki bi mu morala poravnati odškodnino. Zato se je sam lotil študija tega sektorja in postavil na noge agencijo, katere namen je zaščita in priznavanje pravic oškodovanih za dosego pravične odškodnine.

Avtorja bo predstavil ter se z njim pogovoril odvetnik Francesco Carraro.

ZALOŽNIŠTVO - Do nedelje pričakujejo 250.000 obiskovalcev Dvajset slovenskih založb na knjižnem sejmu v Leipzigu

LEIPZIG - Od jutri do nedelje bo v Leipzigu potekal mednarodni knjižni sejem, eno najpomembnejših predpomladnih srečanj založnikov in knjigotržcev na nemškem in evropskem knjižnem trgu. Na slovenski nacionalni stojnici se bo predstavilo okoli 20 založb, posebej bodo izpostavljena dela pred nedavnim preminulega literata in sociologa Aleša Debeljaka. Kot so sporočili z Javne agencije za knjigo (JAK), bo na nacionalni stojnici predstavljena najnovejša produkcija slovenskih avtorjev po izboru založnikov ter slovenska in prevedena dela izbranih avtorjev. Za predstavitev so založniki lahko dostavili tudi svoje tujejezične kataloge in druga promocijska gradiva.

Aleš Debeljak ARHIV

Pesnika in pisatelja Aleša Štegra ter pisatelja in režiserja Gorana Vojnoviča na sejem ob izidu njunih nemških prevodov vabita založbi Schöffling in Folio skupaj z JAK in mrežo Traduki, ki bosta v Leipzigu predstavljali tudi novinarja Boštjana Videmška in vizualno umetnico Samiro Kenčič. Slednja je tudi oblikovala brošuro in stojnico mreže Traduki. V okviru sejemskega programa bo na prvem t.i. Book Pitchu predstavitev pesnika in pisatelja Dušana Šarotarja. Posebej pa bodo na sejmu izpostavili dela konec januarja preminulega Aleša Debeljaka, ki je bil v preteklih letih tudi sejmski gost.

Letošnji sejem bo v središče pozornosti postavil temi priseljevanje in integracija. Na njem se bo predstavilo približno 2200 razstavljalcev. Pričakujejo okoli 250.000 obiskovalcev.

Sejem bo ponovno spremljal literarni festival Leipzig bere, ki bo ponudil približno 3200 prireditev. (sta)

ZBOROVSTVO - V nedeljo na Trbižu Koroška in Primorska sta ponovno zapeli skupaj

Med nastopajočimi so bili tudi nabrežinski pevci in pevke zbora Igo Gruden

R. B.

TRBIŽ - Nedeljskemu muhastemu in nadvse neprijetnemu vremenu je dala občutek topline že tradicionalna pevka prireditelj Koroška in Primorska pojedeta, ki se je odvijala na Trbižu v Kanalski dolini. Dobro obiskane prireditve so se poleg uglednih gostov udeležili tudi prijatelji in znanci iz južne Koroške. Zbori so se na reviji predstavili z raznolikim repertoarjem, ki je obsegal tako ljudsko kot sakralno in narodno glasbo.

Glasbeno popoldne so z odličnim petjem uvedle Dekleta Smrtnik iz Koroške, skupina, ki rada poje kjerkoli je za to priložnost, njena posebnost pa je, da joj sestavljajo izključno sestre in sestrične. Sledil je Kvintet Krnica iz sosednje Ziljske doline, ki je zapel venček slovenskih in narečnih pesmi. V nadaljevanju je Ženski pevski zbor Kud Iris-Bukovo je zapel nekaj pesmi s Cerkljanskega, od koder zbor tudi izvira, Mešani pevski zbor Halietum iz Izole, ki deluje pod okriljem tamkajšnje italijanske skupnosti, je predstavil repertoar istrskih in izseljenjskih pesmi, mešani pevski zbor Canto ergo sum iz Tolmina, ki ga sestavljajo izključno mladi, se je predstavil s tradicionalnim in novim svežim načinom petja. Nastop zbora Igo Gruden iz Nabrežine pod vodstvom Janka Bana je sicer nastopil v okrnjeni sestavi, a bil poslušalcem v užitek in dobro voljo.

V pozdravnem nagovoru predstavnika Slovenskega kulturnega središča Planika, ki je hkrati krajevni organizator revije, je bil potrjen velik pomen srečanja v Kanalski dolini, saj imata tudi pesem in petje pomembno vlogo pri ohranjanju narodne zavesti predvsem v krajih, ki so odmaknjeni od tradicionalnih centrov slovenske organiziranosti.

V imenu soorganizatorjev je pozdravil Damjan Paulin (ZSKP iz Gorice), ki je izpričal pomembnost kulturnega in družabnega momenta same prireditve, kjer se srečujejo zbori iz južne Koroške, naše dežele in Slovenije, hkrati pa tudi pomen slovenske besede in slovenskega petja v obrobni krajih. Martina Piko Rustia pa je v imenu KKZ iz Celovca potrdila pomembno izročilo in vsebino, ki ju prinašata obe prireditvi, ko se prav v Kanalski dolini, tako rekoč sre-

di poti, združita. Poudarila je sodelovanje na tromeji med Kanalsko dolino, Ziljsko dolino in Ratečami, kjer govorijo slično narečje; prireditve je pomembna, ker privablja poslušalce tudi iz južnokoroškega prostora. Poleg omenjenih so soprireditelji revije še ZCPZ iz Trsta, ZSKD, Zveza pevskih zborov Primorske in Javni sklad Republike Slovenije za ljubiteljske dejavnosti. Nedeljsko pevsko srečanje je potekalo pod pokroviteljstvom občine Trbiž.

Predstava inovativne gledališke skupine Teatri Babilonia Jezus kot ikona današnje družbe

TRST - V okviru abonmajskega niza alternativne scene Stalnega gledališča Furlanije - Julijske krajine bo danes in jutri ob 20.30 v veliki dvorani gledališča Rossetti gostovala ena najbolj inovativnih italijanskih gledaliških skupin. Babilonia Teatri se predstavlja s predstavo Jezus, ki se loteva odnosa današnje družbe do Jezusa kot vsesplošno prisotnega lika v njenem socialnem in kulturnem okolju, kar pomeni, da osrednja tema predstave ni vera, temveč manipulacija vere v potrošništvu.

Skupina Babilonia Teatri, ki ima sedež v kraju Oppeano v veronski pokrajini, je bila ustanovljena leta 2005. Vodita jo Enrico Castellari in Valeria Raimondi; v Italiji se je skupina uveljavila zaradi svojega porogljivega in drugače usmerjenega pogleda na sodobna družbena vprašanja, kakršno je, denimo, preživljanje kazni v zaporu, negotovi zaposlitveni položaj mladih, spektakularizacija medijev, zapiranje oči pred smrtjo in njen umik v bolnišnice. Skupina se zelo neposredno obrača k gledalcem, ki so v predstavi Jezus na odru z nastopajočimi. (bov)

Danes v Sežani ob 112-letnici rojstva Srečka Kosovele O Kosovelovi rokopisni zbirki

SEŽANA - Kosovelova knjižnica in Ljudska univerza Sežana vabita danes ob 18. uri v knjižnične prostore na predavanje ob 112-letnici rojstva Srečka Kosovele. V goste so povabili Marijana Ruperta in Meto Kojc: prvi bo predstavil pesnikovo rokopisno zbirko, ki jo hrani Narodna in univerzitetna knjižnica v Ljubljani, druga pa bo spregovorila o zaščiti Kosovelove zapuščine in restavriranju rokopisov Borisa Pahorja iz Kosovelove hiše v Tomaju.

ZGODOVINA - Stalna razstava o pomenu tržaškega N

Dokument o r Slovencev in t

TRST - Razstava, mimo katere ne bo mogóče kar tako iti: tako sem pred dnevi zapisal v komentarju ob odprtju stalne razstave o tržaškem Narodnem domu. Razstavo so odprli pretekli petek v veži monumentalne stavbe v Ulici Filzi, ki je bila za krajše, a intenzivno obdobje središče slovenskega (in slovanskega) političnega, gospodarskega, kulturnega in družbenega življenja v Trstu, danes pa v njej domuje oddelek za prevajanje in tolmačenje Univerze v Trstu, medtem ko smo Slovenci (za zdaj) prisotni le z Oddelkom za mlade bralce Narodne in študijske knjižnice.

Razstava je zaživela v okviru projekta ND110, s katerim je Slovenski klub hotel počastiti 110-letnico odprtja Narodnega doma (1904). Pri projektu, ki poleg razstave obsega še zbirko in spletno stran www.narodnidom.eu, sta sodelovala tudi NŠK in kulturno društvo Cizerouno, finančno pa so ga podprli Pokrajina Trst, Sklad Libero in Zora Polojaz ter dobrodela Fundacija Kathleen Foreman Casali.

Obiskovalec se ob vstopu v vežo Narodnega doma znajde pred stebroma, ki ju obdajajo panoji, na katerih je v treh jezikih - slovenščini, italijanščini in angleščini - zgoščeno prikazana zgodovina doma in šestnajstletna intenzivna dejavnost, ki jo je prekinil fašistični požig leta 1920. Narodni dom predstavlja kronanje procesa gospodarskega in družbenega vzpona tržaških Slovencev v obdobju razvoja habsburškega Trsta in narodnega prebujenja. V ta namen je bila kupljena parcela na prestižni lokaciji na takratnem Vojaškem trgu, načrt pa je izdelal arhitekt Maks Fabiani. Slednji je zasnoval izredno moderno večnamensko središ-

Slovenska razglednica iz Trsta, na kateri sta upodobljena Narodni dom in razgled iz hotela Balkan

ARHIV OZE NŠK

če, opremljeno s kavarno, restavracijama, točilnico, telovadnico, gledališčem, tiskarno, hotelom, stanovanji, pisarnami, zdravniškimi ambulantom in banko. V Narodnem domu je imela svoje prostore še cela vrsta društev, o intenzivnem delovanju med letoma 1904 in 1920 priča več kot 600 gledaliških predstav, 134 kon-

Del razstavnih panojev, ki so jih namestili v atriju Narodnega doma; desno fotografija, posneta 13. julija 1920: na balkonu gorečega Narodnega doma je videti ljudi

FOTODAMI@N IN ARHIV MARIO TOMARCHIO

Narodnega doma

Na cvetu tržaške družbe

certov, operet in drugih glasbenih prireditev, 95 političnih shodov, 84 predavanj in 69 slavnosti. Vse to pa se je 13. julija 1920 končalo s fašističnim požigom, ki je naznanjal dolgo obdobje preganjanja. Stavbo so prodali in se ni nikoli več vrnila v slovenske roke, niti po padcu fašizma in koncu druge svetovne vojne, kljub

zahtevam in prizadevanjem. Zaščitni zakon za slovensko manjšino v Italiji iz leta 2001 sicer predvideva, da bo Narodni dom na voljo slovenskim in italijanskim kulturnim in znanstvenim institucijam, a za zdaj v njem deluje le Oddelek za mlade bralce NŠK. Ob 90-letnici požiga, 13. julija 2010, pa je Narodni dom doživel obisk in simbolno počastitev predsednikov Italije, Slovenije in Hrvaške Giorgia Napolitana, Danila Türka in Iva Josipovića.

O vsem tem govori pričujoča razstava, pri čemer so ob trijezičnem besedilu na voljo še slikovno in fotografsko gradivo ter reprodukcije Fabianijevih načrtov, razglednic, reklamnih oglasov in vabil na najrazličnejše pobude, ki so potekale v kratkem, a intenzivnem življenju Narodnega doma. Prav tako si je možno ogledati tudi slike in računalniške reprodukcije nekaterih delov notranjosti stavbe ter video projekcijo v prostorih Oddelka za mlade bralce NŠK. Slikovno gradivo so prispevali NŠK, Škofijska gimnazija Vipava, arhiv tehničnih risb Občine Trst in Muzej Revoltella ter Mario Tomarchio, Massimiliano Blocher in Damjan Balbi.

Ne gre za obsežno razstavo, vendar je leta na strateški točki, da se vanjo hočeš nočeš »zaleti« vsakdo, ki stopi v stavbo v Ul. Filzi in se tako seznanj s pomembnim delom slovenske in - to je treba poudariti - tržaške zgodovine: Narodni dom namreč ni bil simbol le slovenskega vzpona, ampak tudi nekega razcveta tržaške družbe, ki sta mu naredila konec najprej prva svetovna vojna, nato pa 25-letna fašistična noč.

Ivan Žerjal

Tridimenzionalne reprodukcije notranjosti Narodnega doma, med drugim tudi glavnega stopnišča in gledališke dvorane

MASSIMILIANO BLOCHER

LJUBLJANA - Mestni knjižnici poklonili bogato zasebno zbirko

Prešerniana

LJUBLJANA - Slovanska knjižnica, ki deluje v sklopu Mestne knjižnice Ljubljana, je svoj bibliografski fond obogatila z zbirko *Prešerniana*, ki ji jo je poklonil zbiralec Martin Žnideršič. Javnosti so jo predstavili včeraj. Zbirka prinaša raznolik nabor knjižnih, revijalnih, časopisnih in drugih enot, ki se navezujejo na življenje in delo Franceta Prešerna. Temeljni del zbirke zavzemajo objave Prešernovih pesmi v časopisih, revijah, samostojnih knjigah in antologijah. Med njimi so objava pesmi *Judovsko dekle* v Illyrisches Blatt leta 1845, *Zdravljice* v Kmetijskih in rokodelskih novicah leta 1848 in knjiga *Pesmi Franceta Prešerna*, s pesnikovo podobo, z njegovim življenjepisom in estetsko-kritičnim uvodom, ki sta jo leta 1866 izdala Josip Jurčič in Josip Stritar. Še posebej dobro ohranjen je v usnje vezan izvod z naslovom *Prešernove poezije*, ki ga je leta 1902 založil Lavoslav Schwentner, uredil pa Anton Aškerc.

Med izstopajočimi knjižnimi izdajami, kjer Prešernovo pesniško govorico dopolnjujejo poteze likovne umetnosti, je serija treh knjižic *Ilustrirana dela Franceta Prešerna*, ki jih je leta 1940 in 1941 izdala Bibliofilska založba v Ljubljani z naslovom *Strunam, Dekletam in Pod oknam*. Še prej, leta 1937, je ista založba zasnovala prav poseben natis *Sonetnega venca* z izvirnimi lesorezi Mihe Maleša.

Med pomembnimi izdajami so še Prešernove *Poezije in pisma*, ki jih je uredil Anton Slodnjak, ter njegova biografska študija *Prešernovo življenje*. Za izdajo je leta 1964 poskrbela Mladinska knjiga. Pri nakladi je bilo 100 v usnje vezanih izvodov, oštevilčenih ter opremljenih s Slodnjakovim avtogramom. Knjiga iz Žnideršičeve zbirke ima številko 84.

Drugi večji sklop *Prešerniane* zavzemajo prevodi Prešernovih pesmi v tuje jezike: albanščino, angleščino, bengalščino, bosanščino, češčino, francoščino, hrvaščino, italijanščino, kitajščino, madžarščino, makedonščino, nemščino, poljščino, slovaščino, srbsčino, ruščino, ukrajinščino in celo v esperanto. Prešernova poezija v tujih jezikih se pojavlja tako v antologijah kot v samostojnih izdajah.

Prešerniana vsebuje tudi pesnikove uglasbene pesmi ter upodobitve poeta. V zbirki pa so med drugim tudi vabila na prireditve, katalogi, ekslibrisi, dopisnice, voščilnice in znamke, med predmeti je tudi izvirnik Prešernove karikature ilustratorja Boruta Pečarja.

Martin Žnideršič, doktor znanosti s področja založništva, novinar, urednik in predavatelj, je znan tudi kot zavzet zbiralec knjig. Nedavno je Mestni knjižnici Ljubljana poklonil zbirko miniaturnih knjig, ki šteje približno 3000 knjižnih enot iz 57 držav in je ena največjih tovrstnih zbirk v Srednji Evropi. Knjižnici je poklonil tudi zbirko miniaturnih knjig vojvodinskega likovnega umetnika Karolyja Andruška. (sta)

GRAFIKE - V gradu Tivoli katalonski umetnik Antoni Tàpies

Z vidika materialov

LJUBLJANA - V ljubljanskem gradu Tivoli je javnosti na ogled grafični opus slikarja, kiparja in grafika Antonia Tàpiesa, ki velja za enega najbolj znanih katalonskih umetnikov po drugi svetovni vojni. Razstava *Antoni Tàpies, Grafike 1959-1987* je dopolnjena še z nekaterimi avtorjevimi umetniškimi objekti s konca 80. let prejšnjega stoletja.

Tàpies je pričel ustvarjati pod vplivom nadrealizma, nato pa se je preusmeril v abstraktno umetnost. Med drugim je bil eden glavnih predstavnikov abstraktne umetniške smeri informela. Privlačila sta ga relief in izrazna vrednost materialov, ki niso tradicionalno umetniški (npr. marmorni prah, pesek, zemlja ...), kar je prenesel tudi v medij grafike in v njem izpopolnil vrsto novih tehnik. Izrazito zanimanje za umetniško delo z vidika materialov je prav tu našlo široko paleto izraznih možnosti, saj je moral za želene rezultate tradicionalne tehnične postopke prilagoditi novim tehnikam in materialom, do tedaj nepoznanim v svetu grafike. Prav ti so postali prepoznavna značilnost njegovega zrelega ustvarjanja. Njegova dela so na področju estetike prispevala k razmisleku o snovi, vendar ne s formalnega vidika, temveč izhajajoč iz zanimanja za njene možnosti preoblikovanja.

Antoni Tàpies je grafike začel ustvarjati na pobudo in predloge nekaterih založnikov. Najpogosteje je sodeloval s šestimi založbami, ki so bile ključnega pomena za njegovo umetniško izražanje: Sala, Gaspar, Barcelona; Erkel Galerie, St Gallen; Maeght y Lelong, Pariz; Editions Poligrafa, Barcelona; Galeria Toni Tàpies, Barcelona. Svoja dela je večkrat predstavljal tudi na ljubljanskem grafičnem bienalu, prvič leta 1967, ko je prejel tudi veliko nagrado. Tàpies je s svojimi deli močno vplival tudi na slovenske avtorje, med drugim na Rika Debenjaka, Jane-

Razstava Antoni Tàpies, Grafika, 1959-1987

MGLC IN FUNDACIÓ ANTONI TÀPIES

za Bernika, Bogdana Borčiča in Andreja Jemca.

Razstavo *Antoni Tàpies, Grafike 1959-1987* si je mogoče ogledati od torka do nedelje, od 10. do 18. ure, vse

do 5. junija. Nastala je kot plod sodelovanja Mednarodnega grafičnega likovnega centra v Ljubljani s fundacijo Fundació Antoni Tàpies iz Barcelone.

Roša

GORICA - Slovenske višje srednje šole v šolskem letu 2016-2017

»Osip« bistveno manjši, na AgrO smeri le en vpis

Slovenski višješolci v Gorici BUMBACA

V prihodnjem šolskem letu bo prve razrede slovenskih višjih srednjih šol v Gorici obiskovalo približno enako število dijakov kot letos. 30 nižješolcev je izbralo smeri, ki jih ponuja tehniško-poklicni pol, 35 pa klasični, humanistični ali znanstveni licej. Čeprav bo število »novincev« ostalo bolj ali manj nespremenjeno, bo število dijakov obeh polov v primerjavi z letošnjim letom naraslo: skupno bo višješolski center v Puccinijevi ulici štel 275 dijakov namesto sedanjih 256. Delež tretješolcev slovenskih nižjih srednjih šol Trinko in Doberdob, ki so se odločili za italijansko višjo srednjo šolo, je približno 30-odstoten: »osip« ostaja torej precejšen, a je bistveno nižji od lanskega. Pred enim letom se je namreč za nadaljevanje študija na italijanski višji srednji šoli odločilo približno 39% tretješolcev, ki so obiskovali slovenski nižji srednji šoli na Goriškem.

Na tehničnem polu Cankar-Zois-Vega je najvišje število vpisov zbrala smer za informatiko, najnižje pa nova AgrO smer. »To so seveda le prvi podatki, ki se lahko še spremenijo. Ne glede na to lahko povem, da smo že drugo leto zaporedoma zadovoljni

TEHNIŠKI POL							Šolsko leto 2016-2017		Šolsko leto 2015-2016	
	1. RAZ.	I. TRINKO	DOBERDOB	SLOVENIJA	DRUGO	SKUPNO	1. RAZ.	SKUPNO		
J. Vega	16	9	5	/	2	52	12	44		
Ž. Zois (smer uprava, finance)	7	4	/	3	/	42	7	43		
Ž. Zois (smer turizem)	6	2	1	1	2	20	14	14		
Poklicna šola I. Cankar	/	/	/	/	/	15	/	25		
Agro smer	1	1	/	/	/	1	/	/		
Skupno	30	16	6	4	4	130	33	126		

LICEJSKI POL							Šolsko leto 2016-2017		Šolsko leto 2015-2016	
	1. RAZ.	I. TRINKO	DOBERDOB	SLOVENIJA	DRUGO	SKUPNO	1. RAZ.	SKUPNO		
Klasični licej Trubar	13	10	2	1	/	50	7	43		
Human. licej Gregorčič	6	4	1	1	/	36	9	38		
Znanst. licej Gregorčič	16	9	4	1	2	59	13	49		
Skupno	35	23	7	3	2	145	29	130		

z vpisom na tehniško smer za informatiko Jurij Vega, kjer bomo imeli 16 dijakov, medtem ko smo na ostalih smereh pričakovali višje število vpisov. Zanimanje je bilo namreč precejšnje, kar velja tudi za agrarno okoljsko smer: tu nas je rezultat vpisovanj najbolj potrl, saj se je nanjo vpisal samo en tretješolček. Razočaranje morda ni prava beseda, saj pravzaprav nismo mogli vnaprej vedeti,

Ravnatelj višješolskega tehničnega pola Primož Strani: »Tudi v primeru, ko bi program AgrO smeri letos ne stekel, je vredno na tej poti vztrajati«

kolikšno bo zanimanje bodočih dijakov in družin, dejstvo pa je, da smo v nastavitve tega programa vložili veliko truda,« pravi ravnatelj Primož Strani in nadaljuje: »Počakali bomo na morebitne naknadne vpise, saj se kakšen tretješolček lahko še premisli. Če jih ne bo, po vsej verjetnosti program AgrO smeri ne bo stekel. To bi bilo res škoda, saj

ne vemo, kdaj bomo spet imeli možnost, da obogatimo vzgojno-izobraževalno ponudbo v Gorici z novo smerjo. Odvisno je namreč od dežele, ki razpisuje programe poklicnega izobraževanja.« Strani je vsekakor prepričan, da bi morali na začetni poti vztrajati: »V prejšnjih mesecih smo pridobili pomembne izkušnje na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja. Menim, da goriška šolska ponudba v slovenskem jeziku potrebuje tak program, zato upam, da ga bomo lahko v taki ali drugačni obliki ponovno predstavili. O tem se bomo posvetovali tudi z različnimi nosilci interesov, saj moramo biti pozorni do potreb prostora, v katerem šola deluje.«

Na licejskem polu so največ vpisov zbrali na znanstvenem liceju Gregorčič, kjer bo v prihodnjem šolskem letu prvi razred obiskovalo 16 dijakov, klasični licej Trubar in humanistični licej Gregorčič pa sta privabila 13 in 6 tretješolcev. »Kot na državni ravni tudi na naših šolah opažamo, da postajajo liceji spet vabljivi. Težko bi govorili o trendih, saj so številke nihajoče - včasih se več tretješolcev vpiše na eno smer, včasih na drugo -, skupno število dijakov na šoli pa v

zadnjih letih narašča,« je povedala ravnateljica licejskega pola Trubar-Gregorčič Elizabeta Kovic, ki je z vpisi zadovoljna.

Od skupno 94 učencev, ki letos obiskujejo tretje razrede nižje srednje šole Trinko in nižje srednje šole v Doberdobu, bo študij na italijanski šoli nadaljevalo 28 dijakov (17 iz Gorice in 11 iz Doberdoba). »Šest učencev tretjih razredov šole Trinko se je vpisalo na italijanski znanstveni licej. Glavnina ostalih, ki so izbrali italijansko šolo, bo obiskovala smeri, ki jih slovenski višješolski center ne ponuja,« pravi Kovičeva, ki je hkrati ravnateljica Večstopenske šole Gorica. »Za italijanske smeri se je odločilo manj učencev kot v prejšnjih letih. Žal nam je zlasti za nekatere, ki bi se dobro odrezali tudi na slovenski šoli,« pravi ravnateljica Večstopenske šole Doberdob Sonja Klanjšček in izpostavlja, da se je veliko doberdobskih tretješolcev odločilo za slovenske višje srednje šole v Trstu, en učenec pa je izbral poklicni zavod Ad formandum. »Tržaške slovenske šole so bile letos še posebej privlačne. Nanje se je vpisalo 13 naših tretješolcev, kar je najvišje število doslej,« dodaja Klanjščkova.

Aleksija Ambrosi

TRŽIČ - Občina

Prepoved nošenja burke ni prodrla

Muslimanski dekleti v Tržiču BONAVENTURA

S petnajstimi glasovi proti in s šestimi glasovi za je tržički občinski svet na svojem zadnjem zasedanju po dolgi in tudi vroči razpravi zavrnil predlog resolucije o prepovedi nošenja nikaba in burke. Nikaba je tančica, ki pri muslimanski ženski pokriva ves obraz razen oči, burka pa je enodelno oblačilo, ki telo pokriva od glave do tal in ima mrežasto odprtino, skozi katero ženska vidi, toda njena obraza ni mogoče prepoznati.

Da omenjeni pokrivali, ki jih nekatere muslimanske ženske nosijo tudi v Laškem, ogrožajo varnost Tržičanov, so prepričani krajevni predstavniki Severne lige, ki so resolucijo predlagali, jo zagovarjali pred mestno skupščino in na svojo stran pritegnili še somišljenike iz opozicijskih skupin. Ob svetnikih Federicu Razziniju, Sergiu Pacorju in Walterju Sepuci so dokument v občinskem svetu podprli še svetniki skupine Nuovo polo per Monfalcone, mešane skupine in stranke Forza Italia, leva sredina pa je bila odločno proti. »Varnostni organi morajo imeti možnost, da na javnih mestih takoj identificirajo ljudi. Zaradi "kolonizacije", ki smo ji v zadnjih letih priča v Tržiču in ki je posledica ideoloških izbir oz. pomanjkanja zdrave pameti, pa svojega dela ne morejo učinkovito opravljati,« so trdili predstavniki Severne lige in od županje Silvie Altran zahtevali, naj po zgledu nekaterih drugih upraviteljev v Italiji in drugod prepove zakrivanje obraza v javnih prostorih, tudi v bolnišnici. Zahtevali so še, naj občina preveri, kaj muslimanska skupnost počneja v krajih, ki jim pravi »molilnice«, saj gre za objekte, ki imajo drugačno namembnost.

Razziniju, Pacorju in Sepuci je odgovoril svetnik Demokratske stranke Paolo Masella, po katerem mora uprava delati na integraciji priseljencev, ne pa na podžiganju strahu. »Vsak mora imeti možnost, da svobodno izbira svoja oblačila,« je poudaril svetnik Italije vrednot Claudio Martin, medtem ko je po oceni svetnika stranke Forza Italia Giuseppeja Nicolija treba najprej poskrbeti za varnost krajanov, ne pa priseljencev ljudi. Predstavnik mešane skupine Ciro Del Pizzo je izpostavil, da zakrivanje obraza ne spada med tržičke tradicije: »Za integracijo bi se morali zavzemati tudi tako, da tujcem pojasnimo, kakšne so naše navade. V tem ne vidim kršenja svobode.« V razpravo je posegel Alessandro Saullo (SKP) in zavrnil, da je za identifikacijo ljudi poverjena policija. »V nekaterih predelih Italije je lahko oseba, ki nosi čelado, veliko nevarnejša od tiste z burko. Pomislimo na mafijske napade,« je opozoril svetnik SKP.

Nazadnje je večina v občinskem svetu zavrnila predlog resolucije.

RONKE-TRŽIČ - Izsledili so jih in prijavili V paru so kradle v lepotnih centrih

Karabinjerji so identificirali tri mlade ženske, ki so ob koncu februarja okradle lepotna centra LP Estetica Low Cost v Ulici Primo Maggio v Tržiču in Infinity Emotion v Ulici San Lorenzo v Ronkah. Po koncu preiskave, ki so jo tržički karabinjerji vodili v sodelovanju s kolegi iz Gradišča, so kazensko ovadbo vpisali zoper osumljenke, stare od 23 do 27 let, ki imajo sicer bivališče v videmski pokrajini, a so se na tatinske pohode odpravljale tudi drugam.

Njihov *modus operandi* je bil ustaljen: 23-letna S.F., 24-letna D.B. in 27-letna T.L. so v lepotni center, ki so

ga izbrale za tarčo, običajno vstopale v paru in v elegantnih oblačilih. Tatice sta najprej nagovorili upraviteljico centra, ji povedali, da želita podariti prijateljici lepotni tretma, in sta zato drezali vanjo z vprašanji. Napovedali sta še, da se jima bo prijateljica pridružila v kratkem. Sogovornico sta vsakič zmedli do takšne mere, da jima je uspelo pobrati denar iz blagajne in iz torbic, puščenih na pultu, ter pobegniti iz centra. V Tržiču in Ronkah jima je uspelo ukrasti iz blagajne 300 evrov pa še 20 evrov iz torbice uslužbenke, nakar sta odšli iz centra z opravičilom, da gresta poiskat prijateljico, ki ji je bil dar namenjen.

Okradeni lepotni center v Tržiču

Preiskovalno delo, ki je sledilo takojšnji prijavi tatvine, je omogočilo karabinjerjem, da so tatice iz Vidma izsledili in jih identificirali. Ker so že imele odprte račune s pravico, so namreč bile zabeležene v podatkovni bazi, ki je na voljo varnostnim silam. Zoper tro-

jico so karabinjerji zbrali veliko dokaznega gradiva, ki se nanaša na tatvini v Tržiču in Ronkah. Na tej osnovi so jih prijavili in se bodo morale pred sodnikom zagovarjati zaradi suma kontinuirane tatinske dejavnosti v obtežljivih okoliščinah.

GORICA - Z ureditvijo parka in okrepčevalnico

Stavijo na grad

Bodoča okrepčevalnica (zgoraj) in grajski park (desno)

Uredili ga bodo tako, da bo ponovno privabljal družine z otroki, pa tudi športnike, rekreativce in vse, ki so radi na prostem. Goriška občina je objavila razpis za izbiro načrtovalca, ki bo izdelal projekt obnove in preureditve parka pod goriškim gradom. Gozdnoto območje med Ulico Giustiniani in grajskim obzidjem radi obiskujejo zlasti ljubitelji narave in športnih dejavnosti, ki pogosto naletijo tudi na kakšno veverico, srno ali drugo divjo žival: gre namreč za pravo zeleno oazo, ki pa je že več let precej zanemarjena.

Občinska uprava se je zato odločila, da jo bo ovrednotila s sredstvi iz evropskega sklada za urbani razvoj Pisu, s katerimi bo obnovila tudi trg v Podturnu in trg pred mestno stolnico, o katerih je Primorski dnevnik poročal v prejšnjih dneh. Grajskemu parku bodo namenili 180.000 evrov: s tem denarjem bodo obnovili vhod, stezo vzdolž obzidja in stezo, ki se vzpenja od Ulice Giustiniani do grajskega obzidja, poskrbeli pa bodo tudi za namestitvev otroških igral in športnega poligona. Igralno-rekreativsko območje bodo uredili na jasi, ki jo danes zaseda le ne-

kaj miz in klopi: spodnji del bo namenjen otrokom do šestega leta, ki jim bodo na voljo igralni stolp in razna druga igrala, zgornji del pa bo opremljen z različnimi vadbenimi elementi za ljubitelje športa. Na tem območju bodo uredili tudi razsvetlavo, pri čemer bodo seveda upoštevali deželno zakon-

S 180.000 evri iz sklada Pisu bo občina obnovila vhod v grajski park in stezo, uredila bo še območje za otroke, športnike oz. rekreativce

dajo na področju svetlobnega onesnaževanja. Obnovili in zamenjali bodo tudi vse dotrajane lesene ograje. Park bodo opremili z novimi klopmi in koši za odpadke ter olajšali dostop do vhoda v park iz Ulice Giustiniani. Vzpenjač se stezo, ki je dolga 330 metrov, bodo obnovili, na najbolj nevarnih točkah bodo ob njej postavili leseno ograjo.

»S tem ukrepom želimo še dodatno ovrednotiti goriški grad in po-

skrbeti, da bo park še bolj privlačen tako za turiste kot za Goričane. Upam, da bodo to zeleno območje ponovno začele izkoriščati tudi družine z otroki, morda po obisku samega gradu,« pravi goriški župan Ettore Romoli in izpostavlja, da je občinski odbor v teh dneh naredil še en pomemben korak v smeri turističnega ovrednotenja grajskega območja. Na zadnjem zasedanju je uprava prižgala zeleno luč za objavo razpisa, na podlagi katerega bodo izbrali upravitelja lokala v urnem stolpu znotraj grajskega obzidja, kjer je nekoč že obratovala mala kavarna. »Cilj je sprememba teh prostorov v okrepčevalnico za obiskovalce in zlasti turiste, ki bodo v njej lahko našli tudi značilne proizvode in spominčke,« pravi župan, po katerem je goriški grad tudi po zaslugi promocijskih pobud, ki jih je izpeljala občina, med petimi najbolj obiskanimi zgodovinskimi znamenitostmi v deželi Furlaniji - Julijski krajini. Število obiskovalcev se je v zadnjih letih zelo povišalo: leta 2012 si je grad ogledalo 12.163 ljudi, leta 2013 so jih našli 20.443, leta 2014 jih je bilo 36.118, lani pa 37.375. (ale)

BUMBACA

GORICA - Okrepitev Sodnik Comez »začasno izposojen«

Sodnik Andrea Odoardo Comez je bil dodeljen goriškemu sodišču. Zadovoljstvo je včeraj izrazila senatorka Laura Fasiolo, 54-letni sodnik, po rodu iz mesta Perugia, ki pa že daljši čas živi v Gorici, je bil pred kratkim premeščen iz Benetk v Videm, od koder so ga preusmerili v Gorico.

»Odločitev ministrstva vodi v pravo smer. Nujno potrebno je zagotoviti goriškemu sodišču novo osebje, saj je v zadnjih letih število sodnikov upadlo od deset na štiri. Premestitev je prvi korak, ki ga bo treba konsolidirati, saj je novi sodnik le začasno "izposojen", v kratkem pa bo na porodniški dopust odšla še ena sodnica,« opozarja senatorka, ki napoveduje, da bo s to zahtevo šla prihodnji teden na srečanje s podpredsednikom višjega sodnega sveta Giovannijem Legninijem. Comez je v obdobju 1998-2009 že bil sodnik v Gorici.

AJDOVŠČINA - Potegujejo se za objekt V paviljon z Expa bi dali Tržnico okusov

Slovenski paviljon na Expu

Ena od petih slovenskih občin, ki se potegujejo za leseni paviljon, s katerim se je Slovenija predstavljala na lanskoletnem sejmu Expo v Milanu, je tudi Ajdovščina. »Paviljon bi predstavljala osrednjo točko Tržnice okusov Vipavske doline in bi bil zelo viden s hitre ceste,« je včeraj za Primorski dnevnik načrte občine pojasnil Edvard Pelicon, predstavnik za odnose z javnostmi na ajdovski občini. Na agenciji Spirit, ki je javni poziv za trajnega upravitelja paviljona objavil februarja, so vloge odpirali včeraj, odločitev pa naj bi bila znana čez približno dva tedna.

Za trajno umestitev paviljona, se poleg Ajdovščine zanimajo še občine Kočevje, Murska Sobotna, Ptuj in Zagorje ob Savi. Vloge občin bo preučila posebna komisija in tisto, ki bo najbolj ustrezala pogojem, predlagala vladi v sprejem. Prednost bodo imeli prijavitelji, ki imajo že zagotovljena finančna sredstva oz. znano finančno konstrukcijo z viri financiranja za uresničitev celotnega projekta in dokazilo, da so lastniki zemljišča. Prednost bo tudi terminski načrt, ki bo za uresničitev projekta časovno najbolj ugoden, pa tudi boljše utemeljitev širšega učinka upravljanja paviljona na okolje in regijo, kamor bo postavljen.

S katerimi argumenti bo komisija poskusila prepričati Ajdovščina in kam bi objekt umestila? »Umeščen bi bil na območje poslovne cone Pod obvoznico, na zemljišče, ki ga omejujejo avtocesta, obvoznica in Hubelj. Paviljon bi predstavljala osrednjo točko Tržnice okusov Vipavske doline in bi bil zelo viden s hitre ceste,« odgovarja Pelicon in dodaja: »Cilji projekta Tržnica okusov Vipavske doline so ustaviti tranzitnega

gosta, ki se pelje mimo Ajdovščine, ustaviti dopustnike na slovensko ali hrvaško obalo ter privabiti goste, ki bi se v Ajdovščino odpravili zgolj zaradi naše ponudbe. Gostom želimo omogočiti pristen stik z lokalno hrano in posebnostmi ter mu ponuditi pristno in celostno doživetje.«

V paviljonu je predviden prodajno promocijski prostor lokalnih pridelkov in izdelkov, predstavni center lokalnega gospodarstva, center za spodbujanje in pospeševanje gospodarstva in obrti, predstavni-interpretacijski center industrijske dediščine Vipavske doline, manjši kongresni center, gostinski obrat, recepcija razseljenega hotela in TIC destinacije Vipavska dolina. »Paviljon predstavlja tudi vstopno točko v Deželo vodnih koles. Gre za nov projekt, ki ga občina načrtuje s predstavitvijo izjemne dediščine mlinov, žag in stop na naših vodotokih,« dodaja sogovornik.

Ureditev Tržnice okusov Vipavske doline je po Peliconovih pojasnilih načrtovana v NRP (načrti razvojnih programov) za leti 2017-18, za katere sta predvidena dobra dva milijona evrov. »Postavitev Expo paviljona pa bi bila dobrodošla 'bližnjica' do te zgodbe,« menijo na občini, kjer si za postavitev paviljona v Ajdovščini prizadevajo tudi zato, ker je paviljon za svetovno razstavo lani v Milanu zasnovala družba SoNo arhitekti s sedežem v Lokavcu v ajdovski občini, s domačima arhitekta Edvardom Blažkom in Markom Volkom, ki seveda dobro poznata burjo in sta že tudi predvidela ustrezne prilagoditve. Po njuni oceni naj bi postavitev v Ajdovščini stala 1,1 milijona evrov.

Katja Munih

DANES V GORICI

Vrhunec praznovanja mestnih zavetnikov Hilarija in Tacijana

Danes bo v Gorici vrhunec praznovanja mestnih zavetnikov sv. Hilarija in Tacijana, zaradi česar bodo šole ter službe in uradi ustanov zaprti za javnost. Ob 10.30 bo v stolni cerkvi slovenska maša, ki jo bo ob nadškofu Carlu R.M. Redaelliju darovala mestna duhovščina, ki se ji bodo pridružili tudi mašniki od drugod; prisotni bodo predstavniki oblasti. Po koncu obreda, ki ga bodo spremljali pevski zbor, orkester in igranje na orgle, bo nadškof blagoslovil mesto. Tradicija je, da na praznik zavetnikov podeljujejo v Gorici nagrado mesta. Letos bo šestnajsta in bo šla v roke Alessandra Arba, Goričana srednje generaci-

je, filozofa, glasbenika in predavatelja muzikologije na Univerzi v Strasbourgu. Podelitev bo z začetkom ob 19.45 v stolnici. Poleg obrednih pozdravov - z nadškofom in županom na čelu - je na programu tudi nagovor dobitnika nagrade. Na istem mestu bo ob 20.30 sledil glasbeni dogodek, ki ga v okviru svoje koncertne sezone prireja Kulturni center Lojze Bratuž in Združenje cerkvenih pevskih zborov. Bachov Pasijon po Janezu (BWV 245) bodo izvajali Komorni zbor Ave ter Baročni zbor in orkester akademije za glasbo Univerze v Ljubljani. Pod taktirko dirigenta Marka Vatovca bo nastopilo skupno 30 orkestrašev, 40 pevcev in deset solistov; vstop bo prost. Zaradi praznika bodo danes v Gorici zaprti uradi in ambulante zdravstvenega podjetja, zaprti bodo tudi državna knjižnica v Ulici Mamelj, uradi kvesture, Fundacije Goriške hranilnice in drugih ustanov. Parkiranje v modrih conah bo brezplačno.

TRŽIČ - Nakup zemljišča

Civilna zaščita bo dobila nov sedež

Objekt bodo zgradili v coni Schiavetti-Brancolo

Občina Tržič je s tržiškim industrijskim konzorcijem podpisala včeraj pogodbo za odkup območja v Ulici Chico Mendes v industrijski coni Schiavetti-Brancolo, kjer bo uredila nov sedež civilne zaščite. Ta šteje okrog osemdeset prostovoljcev, sedanji sedež v Ulici Serenissima pa je že daljši čas neprikladen. Na odkupljenem ozemlju, ki meri 5000 kv. metrov, bodo zgradili objekt z 250 kv. metri površine, poleg tega še pomožne prostore in lopo z enako površino za vozila in opremo. Nova lokacija je na lahko dostopnem mestu, kar pomeni veliko prednost. Lokacija je obenem središča z ozirom na ozemlje tržiškega mesta-okrožja, zaradi česar bodo novi sedež lahko uporabljali tudi prostovoljci iz sosednjih občin, je pojasnila županja Silvia Altran.

Zeleno luč za odkup območja v coni Schiavetti-Brancolo je prižgal občinski svet pod pogojem, da doseže uprava popust na začetni ceni (197.493 evrov). To je upravi tudi uspelo, saj bo za zemljišče plačala 187.618 evrov. Celotni strošek za uresničitev novega sedeža bo znašal 1,2 milijona evrov; občina računa, da bo pol milijona prejela od deželne civilne zaščite.

Ogenj v zabojniku za zelenje

Ljudi je vzmernil gost dim, ki je naenkrat začel uhajati iz velikega železnega zabojnika za odlaganje odpadnega zelenja na Trgu Martiri delle Foibe v Ronkah. Ogenj so prišli pogasiti gasilci, na kraj so se pripeljali karabinerji. Po vsej verjetnosti je požar povzročil malomarni občan, ki je v zabojnik odvrgl še tleče ostanke pečice ali ognjišča. Kar pogosto se dogaja, da ljudje zamenjujejo zabojnike za prava odlagališča in vanje mečejo prav vse, od gradbenih odpadkov do hišnih strojev ter drugih kosovnih odpadkov.

O NAŠEM TRENUTKU

Pregrade
za mlade
v XXI. stoletju

ACE MERMOLJA

K pisanju o mladih so me vzpodbudili nekateri pogovori in pisanja, ki se prvenstveno dotikajo mladine in njihovega odnosa do humanistike. Zastavljal sem si širše vprašanje o tem, kaj ločuje mojo, povojno generacijo od današnje mladine, ki študira ali pa skuša vstopiti v svet dela in samostojnega življenja. Po premisleku sem uvidel, da lahko le nakažem nekatere teme, saj bi poglabljanje zahtevalo debele bukve.

Predpostavljam, da ne štejem med mlade štiridesetletnikov in da ne merim razlik zgolj v količini »idealov.« Slednji so različni in odvisni od številnih okoliščin. So slab začetek za razpravo. Pri merjenju razlik bi najprej upošteval materialne razmere v razvitih družbah nato tehnološki napredek, kulturno-antropološke spremembe in geopolitične spremembe. Kot specifično bi še izpostavil naše narodno in manjšinsko vprašanje. Osnovni razlogi sprememb so med sabo tesno povezani in se prepletajo.

Materialni razlogi ostajajo bistveni. Generacija baby boomerjev, ki jo v ZDA označujemo z rojenimi v letih 1945/1964, pri nas pa kot povojno generacijo je doživela pojav gospodarskega booma in razvoj srednjega sloja. Gre za obdobje, ki ga ekonomista Stiglitz in Krugman imenujeta kot »zlata tri desetletja«. V tem obdobju so se v ZDA in v Evropi dejansko znižale socialne razlike, t.i. srednji sloj pa se je razširil in doživel postopno rast. Manjšale so se razlike med najbogatejšimi in manj premožnimi. Ustvaril se je pozitiven trend: delo, primerna plača in potrošnja, kar je višalo materialni standard številnih ljudi.

Moja generacija je doživela pojav. Mladi in tudi starejši so prišli do stalnega dela, do dostojne plače, višali so si življenjsko raven. Postopoma so prišli v hišo televizija, telefon, hladilnik. Pod lopo sta prišla motorin ali vespa, nadalje avto. Pozneje so ljudje popravili hišo ali si celo zidali novo. Vedno več mladih je po šoloobveznem pouku nadaljevalo študije itd. Pojav smo doživljali tudi Slovenci v Italiji, ki smo bili v povprečju revni. Živo se spominjam premikov.

Evropa in Italija sta utrdili socialno državo, zdravstvo, skrbstvo, pokojninski sistem in drugo. Vzdušje je bilo v povprečju pozitivno. Težnja k visoki rasti je bila opazna celo v bližnji Jugoslaviji, ki je bila socialistična, a se je iz agrarne spreminjala v industrijsko družbo.

Kljub hladni vojni in atomski grožnji so potekala povojna leta v pozitivnem prepričanju, da bo jutri še nekoliko bolje. V začetku XXI. stoletja se stvari bistveno spreminjajo. Statistični izračuni in zgodovinske primerjave dokazujejo (Piketetty), da se kapitalske in dohodkovne razlike v bogatem svetu ponovno večajo, srednji sloj postaja šibkejši, socialni varovalci se rahljajo, kar ustvarja številne napetosti, nezadovoljstva in strahove. Prihodnost se zdi manj lepa. Dejstvo bo bistveno pogojevalo življenje mlajših.

Kot drugi razlog za spremembe sem omenil napredek tehnologije in znanosti. Ne bi našteval vseh novosti, vendar sta nujna kritični in politični odnos do novih možnosti. Navedel bom en sam primer. Nedvomno je komot, če si preko ame-

riške spletne prodajalne Amazona lahko v par dneh nabaviš predmet z Japonske, ki bi ga v Trstu ne našel. Manj pozitivni pa so podatki, da je Amazonov delokrog z zaslužki enak brazilskemu BDP, da si ameriško podjetje skuša pridobiti primat nad prodajo in tiskanjem knjig, torej nad znanjem in kulturo, in, končno, da obvladuje kapital in dohodke ogromnega podjetja par ljudi. Predvsem pa nekaj ljudi obvladuje tehnologijo, ki omogoča povsem nov biznis.

Lastništvo patentov, tehnologije in znanstvenih središč ustvarja oligarhijo, ki lomi družbeno pravila in sam družbeni pakt. Ustvarja se moč, ki je izven dometa demokratične politike. Mladi doživljajo politiko kot nekaj oddaljenga, kar pa je lahko usodno. Kapital in tehnološka sta tesno povezana, brez demokratične politike pa ustvarjata novo in nenadzorovano oblast. To je svet sodobne mladine, ki bo prej hlapec kot gospodar.

Imenoval sem še geopolitične spremembe. Prinašajo dobro in slabo. Pišemo in govorimo o globalizaciji, vendar se slednja dogaja brez pravil in brez urejevalne politike. Prinaša možnosti in kruh ljudem, ki ga niso imeli. Obenem sproža nasprotja in vojne, ki imajo posledice pred našimi vrati. Dovolj bo, če omenim vprašanje migrantov. Doživljamo novo »preseljevanje narodov«. V moji mladosti je kvečjemu kdo skočil čez žico na meji in so ga takoj prijeli miličniki ali karabinierji.

Kot zadnje sem omenil naše, manjšinsko vprašanje. Narodno bistvo je v slovenskem primeru prehajanja iz ljudske skupnosti v narodno in nato v nacijo z državo (pozno) zasidrano v jeziku in kulturi. Ko bi v Ljubljani prevladala nemščina in bi zmagal Kopitarjev princip, ki je zagovarjal zgolj ohranjanje ljudskega jezika in izročila, bi se danes Slovenci nasploh ukvarjali s podobnimi vprašanji, kot se Rezijani. Da do tega ni prišlo, je preprečilo narodno buditeljsko delo redkih slovenskih razumnikov. Pomagale so nam tudi splošne okoliščine, kot je bilo vseevropsko vzbujanje narodov, a vendar, kot majhni bi se lahko izgubili v nemškutarški Ljubljani.

Ko je narodna stvarnost tako globoko zakoreninjena v neki humanistični kulturi, postane, predvsem izven slovenske države, problem dejstvo, da v svetu prevladuje tehnološka specializacija, da komunikacijske in medijske mreže ponujajo predvsem površinsko in da je materni (ali očetov) jezik tvoja vedno manj determinanta sporazumevalna osnova. Za večino mladih v Italiji in v Evropi slovenščina ni nujna: ne doma in ne na delu, ne v mestu in ne v vasi.

V moji mladosti so dekleta in fantje z vasi prihajali v mestne šole brez nekega pravega znanja italijanščine. Sam sem bil mešan, a fant s Števerjana je pred italijansko nalogo klecnil. Danes je radikalno drugače. Vsekakor ne bo lahko ostati z delom na humanizmu in idealitetah, ker bosta slovenski jezik in kultura vedno manj bistvena za preživetje (kaj npr. pomeni mladim slovenska književnost?). Ohraniti korenine bo torej za mlade trud in ne več danost, kot je bila še za mojo generacijo, ali vsaj za njen del, ki se ni poitalijančil.

AVSTRIJA - Manjšine

Umrli je Rudolf Sarközi,
borec za pravice Romov

Bil je tudi prijatelj koroških Slovencev

Pokojni Rudolf Sarközi

DUNAJ/CELOVEC – V 72. letu starosti je pretekli konec tedna umrl predsednik skupnosti Romov v Avstriji, profesor Rudolf Sarközi. Bil je aktivist prve ure za pravice Romov v Avstriji, ki so bili dolgo časa tudi v Avstriji ob rob potisnjene narodna skupnost. Leta 1991 je bil soustanovitelj društva avstrijskih Romov, s svojo vztrajnostjo pa je dosegel, da je Republika Avstrija v letu 1993 uradno priznala skupnost Romov in Sintov v Avstriji kot avtohtono manjšino.

Rudolf Sarközi je bil rojen leta 1944 v nacističnem taborišču Lackenbach v Gornji Pulji na Gradiščanskem, odkoder so nacisti na stotine gradiščanskih Romov poslali v taborišča smrti. Otroštvo je preživel v okraju Gornja Borta, odkoder pa se je z družino zaradi slabih gospodarskih in socialnih razmer preselil v avstrijsko prestolnico, kjer je bil uslužbenec mesta Dunaj in se zelo kmalu vključil v socialdemokratsko stranko (SPÖ).

Vsa leta je ob svoji službi nadaljeval svoje delo kot glasnik romske skupnosti. Po atentatu neonacistov v Gornji Borti leta 1995, pri katerem so bili ubiti štirje pripadniki romske skupnosti na Gradiščanskem, je bil Sarközi pobudnik za ustanovitev sklada za izobraževanje Romov v Avstriji, ki je tudi pripomogel k izboljšanju položaja romske narodne skupnosti.

Rudolf Sarközi, ki je leta 2002 dobil častni naslov profesor, je bil tudi veliki prijatelj koroških Slovencev, s katerimi je vseskozi imel tesne stike. Ne nazadnje tudi kot predsednik narodnostnega sosveta Romov pri uradu zveznega kanclerja na Dunaju, kateremu je predsedoval od ustanovitve leta 1995. Na seji vseh sosvetov junija 2015 na Dunaju je med drugim tudi potožil, da romsko skupnost tarejo finančne težave, še bolj pa je obžaloval in potožil, da je predvsem starejša generacija v hudih težavah. (il)

SLOVENIJA - Statistični podatki
Dobre novice za koprsko
pristanišče in za letališče
Jožeta Pučnika v Ljubljani

LJUBLJANA - V koprskem pristanišču je bilo januarja pretovorjenega nekaj manj kot dva milijona ton blaga, kar je devet odstotkov več kot leto prej, kažejo podatki slovenskega državnega statističnega urada. Statistični urad je včeraj postregel tudi s podatki o januarskem zračnem prevozu potnikov v Sloveniji, ki se je prav tako povečal. Letala največjega slovenskega letalskega prevoznika (Adria Airways, ki je po novem tudi dokončno v nemških rokah) so prepeljala nekaj več kot 83.000 potnikov in opravila 81 milijonov potniških kilometrov. Število prepeljanih potnikov je bilo za 27 odstotkov večje kot januarja lani, število opravljenih potniških kilometrov pa za 25 odstotkov večje.

V januarju je z Letališča Jožeta Pučnika Ljubljana odpovalo ali pripotovalo na to letališče 73.494 potnikov ali za odstotek več kot v januarju lani. V slovenskem avtobusnem prevozu je bilo medtem januarja prepeljanih približno toliko potnikov kot pred enim letom. Avtobusi v medkrajevem in mednarodnem javnem linijskem prevozu so prepeljali 2,7 milijona potnikov oz. za odstotek več kot pred letom dni.

V mestnem javnem linijskem prevozu je bilo v januarju z avtobusi prepeljanih 4,3 milijona potnikov, kar je odstotek manj kot januarja lani. V Sloveniji je bilo po podatkih statističnega urada januarja registriranih 7679 osebnih avtomobilov, od tega 5944 novih, kar je 643 več kot v januarju lani. (sta)

Pogled na koprski kontejnerski terminal

ARHIV

PISMO UREDNIŠTVU

O poročanju iz Nabrežine

Cenjeno uredništvo, oglašam se v zvezi s poročanjem Primorskega dnevnika o petkovem srečanju v Nabrežini, ki sta ga organizirali obe krovni organizaciji.

Na srečanju je bilo govora o številnih, zelo različnih temah, kot je razvidno iz dolgega seznama poročil posameznih posegov, ki jih je v svoje poročanje vključil novinar. Tudi bralci, ki niso bili na srečanju, so lahko z branjem nedeljskega dnevnika razumeli, da so obravnavane teme zajemale praktično vse aspekte organiziranega življenja manjšine, od kulture in založništva do gospodarstva in sociale, od šol in politike do glasbe in imovine. Kar je tudi razumljivo, če upoštevamo, da se je seje udeležilo 21 predsednikov ali predstavnikov organizacij in da srečanje ni imelo nekega vnaprej določenega dnevnega reda.

Kar pa je manj razumljivo, je izbira novinarja, da v tako obširni in vseobsegajoči razpravi, kot smo ji bili pričča v več kot dve uri dolgi seji, izpostavi erno vsebino in temo kot glavno do te mere, da je splošno poročanje izkričljeno. »Vre med Trstom in Gorico« je zagotovo naslov, ki ne odraža vsebine posegov, niti ne obravnavanih tem. Novinar je nekatere posege interpretiral po svoje, stavke objavil popolnoma ločeno od konteksta, marsikje pripisal polemično noto, tudi če je ni bilo, skratka izbral poročanje, ki je bralce po mojem zavedel. Še najbolj je presenetljiva interpretacija posegov v luči dikotomije Trst-Gorica, ki ni bila prisotna v razpravi v obsegu in s toni, o katerih govori članek. Zakaj se je novinar odločil, da s svojim pristranskim poročanjem podžiga po nepotrebnem polemike, ne vem, dejstvo pa

je, da tovrstno poročanje zagotovo ni bilo naivno. To si upam trditi, ker mi je, med drugim, pripisal nekatere izjave, ki so lažne. Stavka o »avtobusu ZSSDI, ki služi v glavnem le Tržačanom« nisem nikoli izgovorila, vendar je tovrstna moja izmišljena izjava »služila« novinarju, da podžge polemiko med Gorico in Trstom oziroma da vsebine, ki sem jih iznesla v posegu, zreducira na folkloristično zdrabo med Goričani in Tržačani. Iz istega razloga, si predstavljam, je izpostavil mojo izjavo o Stadionu 1. Maj, kot da bi to bila kritika na račun tržaškega projekta, kadar sem tržaški objekt v resnici citirala ob zaključku daljšega razmišljanja o pomanjkanju srednjeročnih strategij in odsotnosti jasnih kriterijev pri dodelitvi sredstev, kot eden izmed morebitnih primerov izrednega financiranja. Vprašanje je bilo, kdo odloča o prioritetah in na podlagi katerih kriterijev, ne pa, zakaj je govora o Trstu in ne o Gorici. Kako je mogoče, da tega ni razumel starejši in torej tudi izkušeni novinar Primorskega dnevnika, ne vem. Tudi ne vem, zakaj smo bili deležni podpisniki javnega dopisa takega negativnega odziva s strani uglednih predstavnikov obeh krovnih organizacij, ko smo želeli samo opozoriti na težko situacijo, v katerih se vsako leto nahajajo organizacije, za katere smo odgovorni. Osebo sem prej pričakovala, da nas bo obiskal kak novinar PD in se temi predal strokovno in zagnano, utemeljeno in poglobljeno. Žal se to ni zgodilo in o odprtih vprašanjih, na katere smo želeli opozoriti, se ničesar ne bere, veliko prostora pa mediji in nasploh javnost pripisuje vsebinam, ki nimajo nobenih vsebin.

Lep pozdrav

Kristina Knez

Pripis uredništva

Gospa Kristina Knez v svojem pismu postavlja pod vprašaj mojo interpretacijo petkovega srečanja in mi očita, da sem nekaterim posegom pripisal polemično noto, ki jih niso imeli. Obtožuje me tudi, da naj bi s svojim pristranskim poročanjem po nepotrebnem podžgal polemiko in da moje poročanje ni bilo naivno. Sam sicer ne vem, čemu in s kakšnimi nameni bi podžgal polemiko med Trstom in Gorico. Gospa Knez vsekakor ničesar ne demantira in se sklicuje na interpretacije in kontekste, kar je seveda njena pravica. Ravnateljici Dijaškega doma Simon Gregorčič nisem nikjer pripisal stavka, da avtobus ZSSDI služi le Tržačanom, čeprav je v Nabrežini v drugačnem kontekstu, kot bi sama rekla, omenila avtobus in še neke športne turnirje in si prislužila odziv predsednika ZSSDI Ivana Peterlina. A tudi to je stvar interpretacije, bi še pojasnila gospa Knez.

Podpisani že vrsto let, podobno kot je v Nabrežini naredila gospa Knez, opozarjam na pomanjkanje prioritet v manjšini in na pomanjkanje srednjeročnih strategij. Če je kdo, ki v našem prostoru, poroča in opozarja na položaj naših ustanov, je to Primorski dnevnik. To velja seveda tudi za Gorico. Priznajte nam pravico, da po svoji presoji interpretiramo stvarnost in izberemo naslove člankov in komentarjev.

Sandor Tence

Šport

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786350
faks 040 7786339
sport@primorski.eu

Primorski
dnevnik

Conte zapuša Italijo

RIM - Selektor italijanske nogometne reprezentance Antonio Conte bo po letošnjem evropskem prvenstvu v Franciji zapustil »azzurre«. Šestinširidesetletni nekdanji Juventusov nogometaš in trener je italijansko izbrano vrsto prevzel avgusta 2014 in jo popeljal na letošnji Euro. Contejeva odločitev je tako samo še spodbudila namigovanja, da bo po EP prevzel angleškega prvoligaša Chelsea, s katerim ga povezujejo že nekaj časa.

Curry še naprej melje

OAKLAND - Košarkarji moštva Golden State Warriors še naprej meljejo tekmece. V dvoboju z New Orleansom so dosegli že 60. zmago v tej sezoni. V dosedanjem delu so izbranci Steva Kerrra izgubili le šest tekem in postali ekipa, ki je najhitreje prišla do 60. zmage v zgodovini NBA, do rekordnega izkupička v številu zmag Chicaga iz sezone 1995/96 pa jih loči le še 12 uspehov. Najbolj prepričljiv mož na igrišču je bil prvi zvezdnik kalifornijske ekipe Stephen Curry, ki je na svoj 28. rojstni dan dosegel 27 točk.

Tudi ZN zapuščajo Šarapovo

NEW YORK - Ruska teniška zvezdnica Marija Šarapova, ki je bila na letošnjem odprtem prvenstvu Avstralije pozitivna na dopiškem testu zaradi jemanja meldonija, je že padla v nemilost pri dolgoletnih pokroviteljih, zdaj pa se ji začasno odrekajo tudi Združeni narodi, kjer so jo pred devetimi leti imenovali za ambasadorico dobre volje.

NOGOMET - Danes v Münchnu in Barceloni še zadnja dvoboja osmine finala lige prvakov

Juventus pred nemško oviro

Dybala, Marchisio in Chiellini. Navedeni nogometaši bi najverjetneje lahko sestavljali začetno enajsterico (skoraj) vseh najboljših evropskih nogometnih klubov. Nanje pa ne bo računala danes Juventus na doslej najvažnejši tekmi sezone, ko se bo moštvo iz Turina v Münchnu pomerilo z Bayernom na povratnem srečanju osmine finala lige prvakov. Dybala, Marchisio in Chiellini so namreč poškodovani, tako da sploh niso odpotovali v Nemčijo, trener Allegri pa bo moral krepko spremeniti postavbo, saj je vprašljiv tudi nastop Mandžukića, ki pa naj bi naposled vendarle igral v napadu ob Morati.

Sicer je Juventus pred zelo zahtevno nalogo, saj je Bayern München v Turinu izenačil z 2:2, kar pomeni, da bo moral Juventus tekmo zmagati, ali pa izenačiti v vsaj tremi doseženimi zadetki, saj so Nemci dosegli dva gola v gosteh, v primeru enakega izida (2:2) pa bosta ekipi odigrali nadaljnje. Massimiliano Allegri je sicer preko Twitterja motiviral svoje nogometaše in Juventusove navijače, zagotovo pa se bo Stara dama spopadla z odličnim moštvom, za katerega nastopajo sami vrhunski nogometaši, ki jih vodi eden izmed najuspešnejših trenerjev zadnjih let Pep Guardiola. Za nameček je Bayern očitno v odlični formi, saj je v soboto s kar 5:0 premagal Werder. Juventus sicer ni izgubil že 19 tekem, toda na drugi strani je Bayern v letošnji sezoni na domačem igrišču izgubil le enkrat. Uvodno enajsterico domače ekipe bodo predvidoma sestavljali: Neuer, Lahm, Kimmich, Benatia, Alaba, Vidal (nekdanji nogometaš Juventusa), Robben, Müller, Thiago Alcantara, Diego Costa in Lewandowski, Ribery pa naj bi tekmo začel s klopi. Francoski reprezentant bi sicer lahko nastopil namesto Robbena, ki mu težave povzročata gripa. Allegri pa naj bi se odločil za sledečo postavbo: Buffon, Evra, Bonucci, Barzagli, Lichtsteiner, Pogba, Hernanes, Khedira, Cuadrado, Morata in Mandžukić.

Nemci so torej absolutni favoriti nocojšnjega srečanja (ob 20.45), saj so zadnjič izgubili na domačih tleh v ligi prvakov aprila 2014, ko jih je Real Madrid premagal z 0:4. Zadnjič, ko je Juventus nastopil v Allianz Areni, je izgubil z 2:0, zgodovinsko gledano pa je domač 2:2 na evropskih tekmovanjih prinesel srečo Turinčanom. V sezoni 1994/95 je Juventus v pokalu Uefa doma izenačil z 2:2 proti Borussia Dortmundu, v Nemčiji pa je nato slavil z 2:1 (strelca Sergio Porrini in Roberto Baggio). 2:2 je bil tudi izid v Turinu v predkrogu za uvrstitev v ligo prvakov leta 2004/2005 proti Djurgardensu, medtem ko je nato Juventus na Švedskem slavil z 1:4. Bayern sicer ne moremo primerjati z Djurgardensom, tako kot lige prvakov ne moremo primerjati s pokalom Uefa. Juventus pa danes ni že vnaprej odpisan, saj Guardiola skrbi obramba italijanskih prvakov, ki v prvenstvu že deset tekem niso prejeli nobenega zadetka.

Poleg tekme med Bayernom in Juventusom bo nocoj ob 20.45 na vrsti tudi zadnji dvoboj osmine finala lige prvakov med Barcelono in Arsenalom, s tem da so na prvi tekmi Katalonci slavili v gosteh z 0:2.

Albert Voncina

LIGA PRVAKOV

Jan Oblak gre naprej

MADRID/MANCHESTER - V pričakovanju nocojšnjih zadnjih obračunov osmine finala lige prvakov, sta si včeraj nastop v četrtfinalu izborila Atletico Madrid slovenskega vratarja Jana Oblaka in Manchester City. Španci so izločili Psv šele po izvedbi kar 16 enajstmetrovk, potem ko sta ekipi tudi po podaljških remizirali na 0:0, natanko kot na prvi tekmi. Strelci obeh ekip so uspešno izvedli po prvih sedem. Odločila je napaka Narsingha (PSV), Juanfran pa je zadel tudi osmič in Atletico zagotovil napredovanje. Angleži pa so včeraj bili pred enostavno nalogo, saj so na prvi tekmi v gosteh proti Dinamu iz Kieva že slavili z 1:3, tako da jim je na domačih tleh zadostoval izenačen izid brez zadetkov.

VČERAŠNJA IZIDA:

Atletico Madrid - Psv 8:7 po streljanju 11-metrovk (po podaljških 0:0)
Manchester City - Dinamo Kiev 0:0

SMUČARSKI SKOKI - V Planici je vse nared za sklepno poglavje nepozabne sezone

Že zdaj rekordna in zgodovinska

Peter Prevc lahko ta konec tedna podere še nekaj rekordov - S slovenskimi skakalci na vlaku danes tudi Miro Cerar

LJUBLJANA - Ljubitelji smučarskih skokih z vse večjo nestrpnostjo pričakujejo jutrišnji dan, ko se v Planici začne zares. Prenovljeni skakalni center bo že tradicionalno gostil tri tekme svetovnega pokala, zadnje v sezoni 2015/16, ki se bo po zaslugi Petra Prevcja z zlatimi črkami zapisala v zgodovino slovenskega športa. Prevc je namreč v tej sezoni podiral rekorde in osvajal zmage, še nekaj pa jih lahko popravi pred domačimi gledalci.

Planica bo že jutri gostila najprej uradni trening, nato pa že prvo posamično tekmo (odpadlo nedeljsko tekmo iz nemškega Titisee-Neustadta), v petek drugo posamično tekmo, v soboto ekipno tekmo in v nedeljo še tretjo posamično tekmo. Slovenski orli - ki se bodo danes do Jesenic iz Ljubljane odpravili z vlakom, del poti z njimi pa bo opravil tudi predsednik Vlade Republike Slovenije Miro Cerar - bodo doma skušali zaključiti sezono v velikem slogu, saj so v Planici zmagali v letih 2012, 2013, 2014 in 2015, velike možnosti pa imajo tudi letos. Kandidati za to so Jurij Tepeš, Robert Kranjec in letos izjemni Peter Prevc, letošnji svetovni prvak v poletih, zmagovalec turneje štirih skakalnic in dobitnik velikega kristalnega globusa za sezono 2015/16.

Prevc je skupno zmago potrdil že šest tekem pred koncem v Kazahstanu. Tudi v nadaljevanju ni popuščal in čeprav sta dve tekmi zaradi vremenskih

Peter Prevc bo konec tedna pod Poncami naskakoval mejnik točk, ki ga je Gregor Schlierenzauer (na sliki v Planici leta 2014) postavil v sezoni 2008/09, z omenjenim Avstrijcem pa med drugim deli tudi rekord po številu zmag v eni sezoni

razmer odpadli, je na dobri poti, da pred domačimi gledalci popravi še kakšen mejnik. Pred Planico ima na računu 2023 točk, do absolutnega rekorderja Gregorja Schlierenzauerja iz sezone 2008/09 ga loči le 60 točk, povsem blizu je tudi rekordu po številu zmag v eni sezoni, saj trenutno prvo mesto deli prav z omenjenim Avstrijcem, ki jih ima tako kot Prevc v eni sezoni 13. V vsakem primeru pa bo 23-letnik iz Dolenje vasi veliki kristalni globus proslavil z do-

mačimi navijači; ta dosežek je med Slovenci do zdaj uspel le Primožu Peterki, ki je v devetdesetih letih prejšnjega stoletja skupno zmago slavil dvakrat.

Planica pa bo posebna še za enega skakalca. Priljubljeni Japonec Noriaki Kasai bo pod Poncami nastopil 500. v svetovnem pokalu. To bi mu lahko uspelo že minuli konec tedna v nemškem Titisee-Neustadtu, kjer so tamkajšnji navijači in prireditelji Kasajju pripravili številne transparente, a do

Odločilno v St. Moritzu

ST. MORITZ - Danes bo v švicarskem St. Moritzu finale svetovnega pokala v alpskem smučanju. Ženske čaka smukaška preizkušnja ob 11.30, še prej pa bo ob 10. uri moški smuk. Za osvovitev malega kristalnega globusa se med drugim potegujeta dva italijanska smučarja, saj je Peter Fill na vrhu seštevka s 436 točkami povsem poravnal s poškodovanim Akslom Lund Svindalom, Dominik Paris pa zaostaja le štiri točke.

Nov košarkarski sistem

LJUBLJANA - Izvršni odbor Košarkarske zveze Slovenije je sprejel predlog o spremembah tekmovalnih sistemov ter sistemov napredovanj in nazorovanj med slovenskimi ligami v prihodnjih dveh sezonah. V sezoni 2016/2017 bodo v 1. SKL vse ekipe sodelovale od začetka tekmovanja. Po dvokrožnem sistemu v prvem delu se bo prvoligaško tekmovanje razdelilo na dve skupini s po šestimi ekipami. Najboljše štiri ekipe lige za prvaka bodo napredovale v polfinale, iz 1. SKL za moške pa bodo neposredno izpadle najslabše tri ekipe lige za obstanek.

Odpoved zaradi (ne)varnosti

LJUBLJANA - Slovenska ženska teniška reprezentanca zaradi varnostnih razlogov ne bo nastopila na pokalu Federacij, ki bo med 13. in 16. aprilom v Egiptu.

mejnika 43-letnik ni prišel, saj je druga tekma odpadla.

Prevc je s kolegi v tej sezoni v Sloveniji povzročil pravo skakalno evforijo, zato so vstopnice za planiške tekme šle za med. Štiridnevni dogodek je več ali manj razprodan, zato gre verjeti, da bo rekord dobrih 82.000 gledalcev padel. Prireditelji so namreč potrdili, da so petkova, sobotna in nedeljska tekma že razprodane, dragoceni lističi so na voljo le še za četrtek.

Poleg športnega dela spektakla v Planici pa bo bogat tudi spremljevalni program. Jutri bo uradna predstavitev ekip v Ratečah, po petkovi tekmi bodo za dobro voljo skrbeli Happy O'McWeasel, v soboto in nedeljo skupina Mi2, v soboto pa bo v Kranjski Gori Open Air Planica s koncertom Rock Partyzanov. (sta)

Še nekaj mest na avtobusu

Čeprav je nedeljska tekma že razprodana, je še vedno nekaj prostih mest na avtobusu ZSSDI, ki se bo v nedeljo odpeljal na ogled finala svetovnega pokala v smučarskih skokih v Planico. Za vpisovanje je čas do petka do 12. ure. Vpišete se lahko na spletni strani www.zssdi.it (spletna prijavnica) ali pa pokličete v urad ZSSDI 040635627. Izlet organiziramo športna redakcija Primorskega dnevnika, ZSSDI, Zadruga Primorski dnevnik in potovalna agencija Aurora Viaggi.

NOGOMET - Vesna bi lahko danes napisala novo poglavje domače nogometne zgodovine

Kapetan Edvin Carli je pripravljen: »Unione Sanremo ni nepremagljiv!«

Vesnini vratar je bil letos večkrat odločilen - »Nič hudega, če se ne bo izšlo«

POKALNA TEKMA V Križu Vesnini dan

V Križu bo danes ob 15. uri povratni obračun četrtfinala državnega pokala, ki bo zmagovalcu odprl vrata polfinala. Vesna ima po doseženem neodločenem izidu 2:2 v Sanremu na razpolago tudi neodločena izida 0:0 in 1:1, saj lahko računa na dva zelo pomembna gola s prvega srečanja v gosteh.

Gostje moštva Unione Sanremo so se na pot podali že v ponedeljek. Včeraj so se ustavili v Padovi, kjer so opravili tudi trening, sinoči pa so se odpravili proti Trstu. Prav gotovo bo trener gostov Cevoli zaupal mesto v začetni postavi najbolj kakovostnim nogometašem, ki so prejšnje srečanje začeli na klopi. To so napadalec Scalzi, vezist Sancinito in branilec Fonjock. Večje nevarnosti pa bi lahko Vesnini obrambi povzročala strelec obeh golov s prvega srečanja Rovella in bočni igralec Capra.

V Križu računajo na vrnitev na sredino obrambe Mineja Puriča, na razpolago bo tudi Erik Colja. Negotov je nastop mlajšega brata in napadalca Davida Colje ter Menichinija, ki sta na nedeljskem prvenstvenem srečanju utrpela lažji poškodbi. Sandrin bo v obrambi najverjetneje zaupal Goranu Kerpanu na desnem boku, Puriču in Vatovcu na sredini in Potenzi na levem boku. Na sredini bo tempo diktiral Saša Božičič, ob njem Nace Kosmač, Disnan in Stanich. V napadu je torej nastop Davida Colje vprašljiv, Venturini pa je nared. Sandrina zaradi še trajajoče kazni danes ne bo na klopi. V Križu vlada veliko pričakovanje za zgodovinsko tekmo: na kriški tribunni pričakujejo številne gledalce, tudi izven tržaške pokrajine. Posebno za to priložnost bo vstop za dijake nižjih in višjih srednjih šol prost. Sodil bo Galipò iz Firenc, stranska sodnika bosta Prencipe iz Milana in Scacchi iz Arezza. Obeta se sončno, a zelo vetrovno vreme. (mar)

Tudi Primorec in Breg

Danes bosta igrala tudi Primorec in Breg, ki ju čakata zaostali tekmi promocijske oz. 1. amaterske lige. Primorec bo ob 15.30 v Trebčah gostil San Giovanni, medtem ko domače srečanje Brega ne bo v Dolini, temveč na bližnjem igrišču v Ulici Petracco, kjer se bo ob 20.30 začel dvoboj med Bregom in Isontino. Rezultate lahko spremljate na naši spletni strani www.primorski.eu.

Obvestila

AŠD MLADINA vabi vse svoje člane, da se udeležijo 34. Zamejskega smučarskega prvenstva - Pokal ZŠSDI, v soboto, 19. marca, v kraju Forni di Sopra. Vpisovanja bodo možna do petka, 18. marca, na tel. št. 347-0473606.

TPK SIRENA vabi na občni zbor, ki bo v petek, 18. marca, ob 20.30 na lastnem navtičnem sedežu v Trstu, Miramarski drevored 32, kjer bodo povzeli delovanje, orisali programe ter nagradili svoje atlete.

Edvin Carli, kapetan in vratar kriške Vesne, je v zadnjem krogu v San Vitu kar trikrat pobral žogo iz lastne mreže. Odločilen je bil doslej na zadnjih pokalnih obračunih, kjer se je večkrat z zahtevnimi posegi zoperstavil poskusom nasprotnikov. Tako kot drugi nogometaši Vesne doživlja pester, a naporen del sezone, ki bo danes v Križu dosegel nov višek. Še prej pa je o srečanju v San Vitu takole dejal: »Resnici na ljubo je bila tudi tokrat obrambna linija popolnoma nova, na desnem boku je namesto brata Gorana igral Albert Kerpan, na levem pa mladinec Muccio Crasso. Kljub odsotnostim smo bili kos nasprotniku. Škoda le, da nismo zdržali pritiska še zadnjih pet minut, saj bi si zaslužili točko.«

Ali računate na vrnitev kakega standardnega branilca?

Upam, da bo Minej Purič nared. V takem primeru smo še z Goranom Kerpanom, Potenzo in Vatovcem dobra obramba, skoraj standardna.

Ali ste občutili večji psihološki pritisk na zadnjih dveh daljših pokalnih gostovanjih v Bocnu in Sanremu?

Rekel bi, da smo sproščeni, saj nimamo kaj izgubiti. Karkoli naredimo je v naš plus. Pritiskov ni. Kar se nam dogaja, pa ni običajna stvar. V zadnjih sezonah predstavniki naše dežele niso nikoli bili na daljši poti na državni fazi. Že nastopanje v četrtfinalu je izreden dosežek, ki je moštvu dal tudi veliko vidljivosti. Če se ne bo izšlo, ne bo nobene drame.

Kako se pripravljate na povratno srečanje z moštvom Unione Sanremo?

Tako kot običajno, brez večjih

Vratar Edvin Carli je več sezon eden izmed nosilnih stebrov Vesne FOTODAMJ@N

sprememb. Nastopili bomo proti profesionalni ekipi, ki se je na pot podala že v ponedeljek. Upam, da bomo imeli podporo številčne publike. Če se bomo potrudili, lahko odnesemo pozitiven izid, saj nasprotnik ni nepremagljiv. **Kateri bo taktični ključ tekme proti Unione Sanremo?**

Pomembno je, da uveljavimo svojo igro na sredini igrišča. Ne smemo jim dovoliti, da prevzamejo pobudo. V

obratnem primeru bo za nas veliko težje, saj smo bolj nevarni, ko gradimo svojo igro.

Nedvomno doživljaš višek kariere. Lani si zaključil študij medicine v Ljubljani in si trenutno zaposlen kot zdravnik pripravnik v bolnišnici v Šempetru. Čakata te strokovni izpit in specializacija. Kaj pa nogomet?

Že letos sem napovedal društvu, da bom manj reden na treningih, nato pa smo nanizali prve rezultate in pokalno zmago. Kar naporno je. V zadnjih dveh tednih je bilo zelo težko zdržati ritem treningov in delovnega urnika. Amater se lahko s takim ritmom spopada le za kratek čas. Vsekakor nameravam prihodnje leto nameniti večjo pozornost službenim obveznostim.

Andrej Marušič

Poraz deželnih mladincev Vesne

Vesna - Virtus Corno 1:5 (1:2)

Strelec za Vesno: Poiani.

Vesna: Bombardieri, Grilanc, Gleria Sossi (Pietrobelli), Paolucci, Žerjal, Maggiore, Antonič (Busan), Vattovaz, Purič, Poiani, Tarable. Trener: Toffoli.

V zaostalem srečanju deželnega mladinskega prvenstva so nogometaši Vesne na domačem igrišču visoko izgubili proti ekipi iz Korena. Prvi polčas je bil še nekoliko izenačen, v drugem delu srečanja pa so se razigrali gostje.

Cheerdance Millenium tudi na stopničkah

LJUBLJANA - Ekipa in posamezniki tržaškega plesno-navijaškega društva Cheerdance Millenium so v soboto nastopili na prvi sezonski tekmi v Ljubljani. V otroški kategoriji je Alessia Felician zasedla prvo mesto. »Tekmovala je izjemno solidno. Precej nepričakovano,« je dejala odbornica in trenerka Nastja Milič. Peto mesto je zasedla Lana Andolšek, šesta je bila Paula Racman, deveta pa Anna Bragagnolo. V kategoriji otroških skupin pa so Zajčki izvedli tehnično zelo zahtevno vajo, ki pa ni prinesla zelenih sadov. V Ljubljani so nastopile tudi Strele (mladinska skupina), ki pa so bile zunaj konkurence.

Prihodnji nastop Cheerdance Millenium bo 9. aprila na pokalu Frogs Cup na Vrhniki. Društvo pa se z vso vnevo pripravlja na Elite Cheerleading Championship, ki bo od 14. do 16. maja v Bottropu v Nemčiji.

ALEKSANDRO DEVETAK Občinski svetnik, ki nogometašem kuha paštašuto

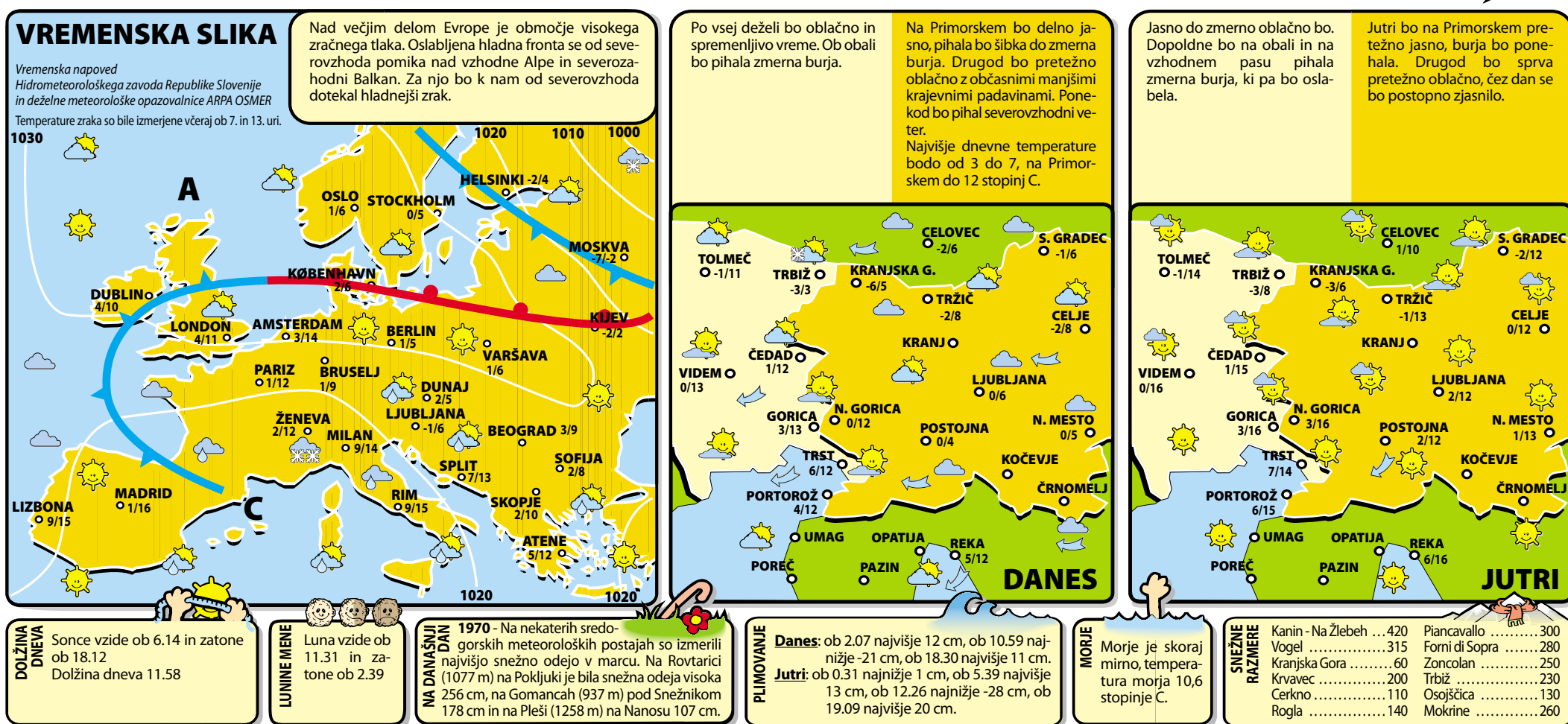

Če sta v letošnji sezoni v Doberdolu ponovno oživel skupini nogometnih cicibanov in malih cicibanov, nosi velike zasluge za to Aleksandro Devetak. »Sicer sva za skupini mladih nogometašev v glavnem zadolžena jaz in Stefano Černič,« pojasnjuje triinštridesetletni odbornik Mladosti. Aleksandro, doma s Poljan pri Doberdolu, se je tudi sam kot ciciban preizkusil pri Mladosti, v svoji igralski karieri pa je med drugim obelkele dres Itale San Marco iz Gradišča, preden se je nato ponovno pridružil matičnemu društvu, pri katerem aktivno sodeluje kakih osem let.

Kot smo že omenili, se je Aleksandro lotil ambicioznega projekta, saj je Mladost ponovno privabila v svoje vrste 16 mladih nogometašev. »Potem ko smo mladinsko dejavnost nekoliko zamrznila, smo se sedaj začeli ponovno posvečati mladim nogometašem. Letos imamo 16 fantov, naslednje leto pa računamo, da se nam bo še kdo pridružil. V glavnem gre za domačine, imamo pa tudi mlade nogometaše iz Laškega, ki obiskujejo osnovno šolo v Romjanu,« poudarja sogovornik, ki skrbi za to, da se športniki v društvu počutijo čim boljše. Nudi jim prevoz, spremlja jih na tekme, po srečanjih pa jih pogosti s sendviči in pijačo, občasno pa skuha tudi kako paštašuto.

Športu pa je predan tako v zasebnem kot v javnem življenju, saj je Devetak tudi občinski svetnik občine Doberdob, kjer so mu zaupali resor za šport. »Ljubim nogomet, med prostim časom pa se zelo rad odpravljam v hribe. Sicer pa časa ni veliko, saj imam tudi dve hčerki, ki sta stari 13 oz. 14 let. Tudi onidve sta seveda športnici, saj se v Tržiču ukvarjata z atletiko,« poudarja Devetak, ki je zaposlen kot uradnik pri tržičski ladjedelnici Fincantieri. Naš sogovornik ne spremlja zgolj nastopov cicibanov in malih cicibanov, saj ga je mogoče opaziti na domačih tekmah članske ekipe Mladosti, tako pri blagajni ob vhodu, kot za točilnim pultom.

»Pomagam tam, kjer me potrebujejo. Člansko ekipo spremlja fantastična publika, saj se na vsakem domačem srečanju na tribunah zbere veliko domačinov. Sicer je ekipa v zaskrbljujočem položaju na lestvici, nogometaši pa so kakovostni, tako da upam, da bodo dosegli obstanek. Rezultati niso bili najboljši, a upam, da nam bo nov trener Zuppicchini pomagal,« zaključuje Devetak. (av)

Svetnica bo od 4. septembra

VATIKAN - Papež Frančišek je uradno odobril razglasitev matere Tereze za svetnico in za datum njene kanonizacije določil 4. september. Pogoje za razglasitev pokojne albanske redovnice, rojene leta 1910 albanskim staršem v Makedoniji, ki je življenje posvetila pomoči najrevnejšim, za svetnico je papež potrdil decembra lani, ko je materi Terezi priznal drugi čudež. To je postala nepojasnjena ozdravitev nekega Brazilca, ki je imel več neozdravljivih možganskih tumorjev. Njegova družina je za pomoč zaprosila mater Terezo, nakar si je možki opomogel, zdravniki pa niso mogli pojasniti, kako je do tega prišlo. Mati Tereza je leta 1979 prejela Nobelovo nagrado za mir. Umrla je leta 1997 v Kalkuti, stara 87 let.

Najmanj arktičnega ledu v zgodovini

BERN - Po rekordno topli zimi je površina arktičnega ledu 2. marca dosegla nov absolutni minimum in pokriva le še 14.478.000 kvadratnih kilometrov, je opozoril Svetovni sklad za naravo (WWF). To je doslej najmanjša površina arktičnega morskega ledu zabeležena v zgodovini, so opozorili in izpostavili, da bo to imelo velik vpliv na arktične živali in rastline ter vremenske razmere na severni polobli. To je jasen znak, da ni druge možnosti kot izvajanje podnebnih zavez in da je treba ustaviti nenehno uničevanje občutljivih ekosistemov našega planeta ter začeti graditi novo in obnovljivo prihodnost, je opozoril WWF.

ZDA - Analiza govorov predsedniškega kandidata Donald Trumpa

Laže vsakih pet minut

Stresa neverodostojne podatke o vojski, izmenjavi z Kitajsko, brezposelnosti, sodnih poravnava in anketah

NEW YORK - Demokratiški predsedniški kandidat Bernard Sanders je republikanskega kandidata Donald Trumpa označil za patološkega lažnivca, ko ga je ta obtožil, da mu na zborovanju pošilja protestnike. Medij Politico je naredil analizo Trumpovih govorov v zadnjem tednu dni in ugotovil, da se je kandidat zlagal povprečno na vsakih pet minut.

Še vedno odmeva Trumpova mešanica zmagovitega govora, novinarske konference in reklame za svoje izdelke pretekli tork na Floridi. Trump je odgovarjal na kritike protikandidatov, da so številne njegove znamke izdelkov propadle, zato je na oder postavil zrezke, vodo, vino in revije kot dokaz, da ni nič propadlo.

Problem je bil v tem, da na primer »Trumpovi zrezki« niso bili Trumpovi, ampak zrezki podjetja Bratov Bush. Pri tem ne gre za slavna politična brata. Tudi vino ni bilo njegovo.

Trump sicer večinoma ne laže naravnost, ampak malce polepša resnico. Ponavljaj, da imajo ZDA s Kitajsko 500 milijard dolarjev zunanjetrgovinskega primanjkljaja, ampak ta je bil lani za okrog 150 milijard nižji. Trdi, da se sam financira, vendar zbira denar od donatorjev preko spletne strani in je do konca januarja zbral okrog 7,5 milijona dolarjev. Res pa je, da si je trikrat več denarja, ki ga je doslej porabil, posodil sam. To je naredil zlahka, saj je njegovo premoženje ocenjeno na med tri do deset milijard dolarjev.

Trditve o visoki stopnji brezposelnosti v ZDA in o tem, da brezposelnost narašča, so tudi skregane z resnico, saj je uradna stopnja brezposelnosti le 4,9-odstotna, v ZDA pa že nekaj let vsak mesec zapored ustvarijo veliko več delovnih mest, kot jih ukinejo. Ameriška vojska bi se lahko užalila ob ponavljanju obtožbe, da ZDA več vojaško ne zmagujejo. Tudi trditve o šibki vojski ne drži glede na to, da ZDA državo porabijo na leto več kot devet naslednjih držav skupaj in tu gre za Kitajsko, Rusijo, Veliko Britanijo in tako naprej.

Potem je tu trditve, da Trump nikoli ne poravnava tožbe zunaj sodno, ker to vzpodbuja nove

Trump preteklo nedeljo med kampanjo v Illinoisu

ANSA

tožbe. Tožari se nenehno in tožbe tudi poravnava. Stroški zdravstva so v ZDA lani narasli za 5,8 odstotka, Trump pa redno govori o rasti tja do 55 odstotka.

Najbolj skregane z resnico pa so njegove trditve, da ima večinsko podporo med volivci latinskoameriškega izvora. Odkar je avgusta lani priseljenec iz Mehike označil za morilce in posiljevalce, lahko o tej podpori le sanja.

Prav tako trdi, da v hipotetičnih anketah redno premaguje demokratiško kandidatko Hillary Clinton. Od več sto anket doslej je bil doslej pred njo le v peščici, Sanders pa ga prehiteva dvakrat bolj kot Clintonova. Trump pravi, da ga imajo vsi radi, njegova zborovanja pa so polna ljubezni, kar je v nasprotju s posnetki nasilja na njih. Kmalu ga bo morda še več, ker so se njegovi podporniki začeli organizirati v Trumpovo milico, ki trenutno razmišlja o tem, kakšne uniforme bi bile zanj najbolj primerne. (sta)

Vpliv kapitala na tekmo je manjši

NEW YORK - Vpliv bogatašev v ameriški predsedniški tekmi se zmanjšuje. Republikanski milijarder Trump se večinoma financira sam, demokrata Sandersa pa z milijoni zasipajo številni navadni Američani z majhnimi donacijami.

Vrhovno sodišče ZDA je leta 2010 pravice organizacij in podjetij glede financiranja političnih kampanj izenačilo s pravici volivcev. Po odločitvi so se oblikovali Odbori za politično akcijo, ki lahko zberejo neomejene vsote in jih tudi porabijo v prid posameznim kandidatom. Leta 2012 so ti odbori zatrli kampanje republikanskih nasprotnikov Mitta Romneyja, ki je osvojil strankarsko nominacijo in potem izgubil proti Baracku Obami, ki se prav tako ni branil podpore omenjenih odborov. V letošnji kampanji je nekaj takih odborov na strani Hillary Clinton, vendar pa za zdaj niti ne upajo porabljati preveč denarja proti Sandersu, ki z napadi na sistem pridobiva vse večjo podporo volivcev. Pri republikancih zadržanosti ni in pred strankarskimi volitvami je šlo za napade na Trumpa na Floridi 18 milijonov dolarjev. Florida je preplavljena z negativnimi oglasi proti Trumpu, ki ga prikazujejo kot nesramneža ali levičarja, ki ima volivce za norce. Oglasi želijo pomagati domačemu senatorju Marcu Rubiu, ki je bil nekaj časa izbranec strankarske elite. Vendar pa glede na ankete ne delujejo, saj Trump vodi pred Rubiom povprečno za okrog 20 odstotkov.

Vpliv velikega kapitala je bil doslej zanemarljiv, saj je imel njegovo podporo Jeb Bush, pa tudi nekaj drugih kandidatov, ki so se že poslovlili.